

KÖZTELEK

KÖZ ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Kubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Duday Barna.
Társzerkesztő: Konkoly Thege Sándor dr.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEL.

Mütrágyázási pályázat.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület annak felderítésére, vajjon a kat. holdankénti 300 kg. szuperfoszfát mütrágya alkalmazása megfelelő termésteremtést, illetve jövedelmet biztosít-e, mütrágyázási pályázatot hirdet, melynek céljaira a Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet 3000 koronát ajánlott fel.

A pályázat feltételei a következők:

1. A pályázaton a végzendő kísérletek révén az ország bármely részén gazdálkodó közép- és nagybirtokos, illetve ezek gazdatisztjei vehetnek részt.
2. A kísérlet tárgya a folyó évben vetendő őszibúza vagy rozs, amelyből három egymás mellett fekvő és egyenként legalább 2 (kettő) fegfeljebb 5 (öt) kat. holdnyi egyenlő nagyságu parcella vetendő be oly módon, hogy az egyik parcella trágyázatlanul hagyandó, a másik 150 kg. kat. holdankénti, a harmadik 300 kg. kat. holdankénti szuperfoszfát mütrágyával vetendő be.
3. A szuperfoszfát vetéshozzás előtt alkalmazandó, nitrogéntrágyák használata a kísérletnél, amely azt befolyásolná tilos.
4. A kísérleti parcellák külön-külön aratandók, cséplendők és a termés külön-külön mérendő le, mely eljárások a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel végzendők.
5. A kísérletek ellenőrzését ezen célból kiküldött bizottság végzi, melynek tagjai a pályázatban résztvevők kísérleteit bármikor megtekintethetik, tapasztalataikról írásbeli jelentést készítenek. Ugyanezen bizottság végérvényesen dönt a pályadíjak odaítéléséről.
6. A pályázaton résztvenni szándékozók ezen szándékukat legkésőbb f. évi augusztus 1-ig bejelenteni tartoznak az OMGE. titkári hivatalánál, ahol a szükséges részletes utasítás és kitöltendő kérdőív is rendelkezésre áll.
7. A pályadíj két első díj, egyenként 500 K., négy második díj, egyenként 300 K. és négy harmadik díj, egyenként 200 K. értékben.

8. A díjnyertesek a felhasznált szuperfoszfát utóhatásáról is beszámolni tartoznak és ezért az első díjból 200 K., a második díjból 100 K., a harmadik díjból 50 K. csak ezen beszámolás után fog kiosztatni.

9. A kísérletek eredményét feltüntető kérdőívek legkésőbb 1915. szeptember hó 1-ig küldendők az OMGE. titkári hivatalához.

Kerpely Kálmán s. k.
kísérletügyi bizottsági elnök.

Mezőgazdasági Szemle.

(Gazdasági levelek)

Július hó 9-12-ről kelt leveleink élénken visszatükrözik a rendellenes időjárást, mely ugyszólván vidékről-vidékre a legkülönbözőbb zavarokat okozta a mezők életében. A levelekből szerzett benyomásunk körülbelül megerősíti a hivatalos termésjelentésnek azt a megállapítását, hogy a lefolyt egy havi időközben a terméskilátások mérlege alig változott vidamit. Amennyit javult, annyit romlott is. A próbacséplések általában nagyon alacsony átlageredményeket adtak s olyan csoda már nem történhetik, hogy a kalászosokból töbet kapjunk gyenge közép-termesnél. Ezzel szemben a kapásokról még nem mondhatni végső eredményt, annyi bizonyos, hogy több a panasz, mint a jóvávárás. Csakhogy míg a kilátások még romolhatnak, addig az aratási eredmények már nem fognak javulni.

Munkatársaink levelei ezután a terméstudósítás jellegét vették fel s ez teljesen érthető, mert mi más érdekelné a gyakorlati gazdát aratás idején, mint az aratás eredménye. Az erre vonatkozó közvetlen értesítéseket bizonyára sokan fogják érdeklődéssel olvasni. A mi célunk azonban mégsem az, hogy terméstudósításokat közöljünk. Felesleges volna nekünk erre, a gazdasági tudósítók által amugy is végzett

munkára vállalkozni, de meg aztán nem is áll rendelkezésünkre az egész országot áthalózó tudósítói kar s ha csak mintegy 150 levelezőnk szólalna meg egyszerre, jelentéseik közlésére máris kevés volna a „Köztelek“, pedig még 150 jelentésből sem lehetne pontosan következtetni az ország mezőgazdasági állapotára. Ezért nem is igyekszünk túlságosan szaporítani a tudósításainkat, mint ezt Fleischer Gyula, e rovat munkatársa kívánná, aki több tudósítást tartana szükségesnek és rövidebb időközben.

Ismételjük, hogy erre a munkára nem vállalkozhatunk. A hozzánk érkező tudósításokat mégis azért teszszük közzé, mert ezek rendszeresen kiváló gazdák közvetlenhangú értesítései (nem pedig átlagozások) s mint ilyenek alkalmasak arra, hogy a hivatalos jelentés keresztpróbaí legyenek. Am leveleinknek igazi értékét nem az a néhány adat teszi ki, hogy miként áll a kalászos és a kapás, sokkal érdekesebbek és tanulságosabbak ennél a levelek széljegyzetei, érvén ezek alatt azokat a személyesen szerzett tapasztalatokat, amelyek vonatkoznak például az egyes rovarkárok elleni védekezésre, a rozsdá leküzdésénél szerzett észleletekre, a vetőmagkiválasztásra, a korai és késői fajtákra, a trágyázás hatására, gépek és eszközök kipróbálására, egyes újításokra, eljárásokra s megfigyelésekre, melyeknek a gyakorlati gazdák hasznát vehetik. Sok ilyen apró tapasztalat bukkan fel munka közben s ezeknek közlésére a gazdasági levelek kötetlen formája igen alkalmas. Rovatunk nemesak az eredményekre kíváncsi, de lehetőleg a „miért“-re, tehát a következtetések levonására is, sőt rovatunkat egyenesen azért nyitottuk, hogy a gazdák könnyed formában közölhessék egymással tapasztalataikat. Most közölt leveleink nem terjeszkedtek ki kellően a tapasztalati mozzanatokra, éppen ezért el

Mezőgazdák
Zuhatag
kútja.

SERLEGES
rendszer
cső-gummi
nélkül

Minden eddigi
rendszert
fölülmúl!

Ajánlunk jutányos áron:

Aratáshoz: belföldi eredeti amerikai és irlandi manillát, kévekőtelet, aratógépeket. **Csépléshez:** gépollaj, gépkenőcs, gépszij, zsák, ponyva és különféle szenekeket. **Peronospora ellen:** rézgálicot, pulvazurót, provinót, dr. Aschenbrandt bordói port, továbbá saját „MEZŐGAZDAK“ védjegyű és eredeti Vermorel-permetezőt és rajnavidéki háti porozót. **Szőlőkötözéshez:** prima és extra majunga raffia hánccsot. Külön ajánlatokkal és árjegyzékekkel készségesen szolgálunk.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

kellett ezeket mondanunk ismételt, nehogy akár újabb munkatársaink, akár olvasóink félreértsenek. Ilyen értelemben *kérjük a legközelebbi leveleket augusztus hó 21. és 22. napján postára adni.*

Pa-Dános (Pest m.), jul. 9.

Multhavi jelentésem óta az időjárás környünkön eléggé jó volt, a növények eső miatt nem szenvedtek, inkább a hűvös időjárás miatt.

Az aratás megkezdődött Péter-Pál hetében és azóta kis megállással folytatódik. Kiseb gazdák learattak, nagyobb gazdaságok felében vannak az aratásnak, rozsok nagyjából levannak aratva, a buza aratása most van folyamatban. A roz holdanként annyi keresztet adott, mint tavaly és szemtermés is úgy mutatkozik. A buza hihetetlenül kifejlődött, a rozsdától épek és elég normálisak a szemek, olyan termést azonban nem ígérnek, mint tavaly. A tengeri általában jó, a burgonya is; zabosbüköny jóközepes termést adott.

A dohányok megint oly rosszul állanak környünkön, mint tavaly. Már felépett a mozaikgomba; egész tövek levelei már mozaikosak és még egy másik ellensége is fellépett: a vetési bagolyféle hernyója. A szőlők is nagyon rosszak, tömegesen pusztít a peronoszpóra és a szőlő-atka. Ismerek olyan gazdát, aki már négyszer permetezett és még sem olyan színű a szőlőlevél, mint kellene.

Jó írás, fiatal ló ára 5—600 K., kis borjastehén 360—400 korona, 4 hetes szopósborjut 84 fillérért vesznek élősulyban. Napszám 4 K. férfiaknak, nőknek 3 K.

*Kovács Lajos
intéző.*

Macskás (Békés m.), jul. 11.

Az idei szeszélyes és rendellenes időjárás az elmúlt hetekben is következetes volt önmagához. A száraz május után júniusban 127 mm. eső esett, közben néhányszor jéggel, mely leginkább az árpában, répában és tengeriben tett kárt. Júliusban még nem volt számbavehető esőnk. A hőmérsék általában hűvös, 6-án és 7-én nagy meleg volt, mely a ködtől és feketerozsdától még nem bántott őszi buzákat is megszorította. A repec el van csépelve, az egész vidéken rosszul fizetett, a termés holdanként 2—4 q közt ingadozik.

TÁRCZA.

Mezei szarvasok.

Írta: Bársony István.

A szarvas — mindenki tudja — nálunk Magyarországon, teljességgel erdei vad, amely fás és bokros, bozótos hazájából csak ki-kiváltogat a mezőségekre, a művelt területekre, de ott állandóan meg nem marad; hanem ha jóllakott, amiről rendszerint estétől hajnalig szokott gondoskodni, akkor visszatér megint az ő erdős otthonába. Régebben ugyan voltak lápi szarvasok is, amig tudniillik lápok s nagyobb mocsarak, nádasok s abban égeresekkel vegyes sűrűségek voltak; de azok is mind erdős tájakról kerültek oda s aztán a nyugalmas berkes nádasok környékén lassanként megszokták, ott meg is maradtak, ahogy ezt például a Hanság vidékén, sőt még a Bácska mocsaraiban is, Apatin határában és sok helytt egyebütt, tapasztaltuk, ahol (Apatinban) valaha kopóval vadászgattak a nádi szarvasokra, amelyeket emberrel hajtatni épp úgy nem lehetett, mint ahogy rájuk lesni is teljesen kockázatos vállalkozás volt, hogy a cserkészlet lehetetlenségéről ne is beszéljünk.

És mégis, van egy időszaka az esztendőnek, amikor az erdős vidékekkel határos mezőségen állandóan ott hont keres és talál is a szarvas, mindaddig, amig ott a nyugalmat sem nélkülözi olyan mértékben, amit már el nem bír. Ez az

Az aratást — az e vidéken esékely mérvben termelt, különben is gyenge, ablakos rozso nem számítva — e hó 3-án lehetett a korábbi vetésű árpával megkezdni. A buza aratása bár itt-ott megkezdődött, leginkább a szikes talajokon, de a tulajdonképpeni buzaaratás csak 13-ika körül veszi kezdetét. Általános a panasz úgy a kisgazdánál, mint az uradalmánál, hogy a különben is ritka őszi buza a gyakori ködtől és a nagymérvben fellépett feketerozsdától, részben az e hét eleji két meleg naptól meg van szorulva, minél fogva a termés nagyon gyenge lesz. A tavaszi buza talán hiba nélkül fog beérni, ami nagyon kívánatos lenne, mert a környéken nagyon sok az olyan buzavetés, amelyekben a rosszul kikelt őszi buzára tavasszal tavaszi buzát vetettek felül.

Az árpák a sok esőtől sárgák és szintén megvannak szorulva, a zab jó földekben még jól áll.

Minden esztendőnek meg van a maga csapása, ami az idén e vidéken még kevésbé ismert bagolyféle hernyója alakjában jelentkezett. A répában, tengeriben nagyon sok kárt okozott, egy-egy tőnél 3—5 hernyót is lehetett találni. De pusztított a cirokban, burgonyában, sőt a hagymában is.

Az apró gyerekeken kívül szorgalmasan szedgették a hernyót a varjak is, melyek nagy tömegben lepték meg a répatáblákat és a beteg, megáztatott töveket kikeresve, csőrükkel a földet körül felvágják és úgy szedegették a kövér hernyókat. Most már kevés van, de bábjukat sűrűn találni a répa és tengeri tövének.

Tengeri, az előbbi károsodást nem számítva, az esős júniusban sokat fejlődött.

A hagyma is fejlődött az utóbbi időben. A multhavi sok esőtől felső bukolólevelei megvannak hasadva, „pántlikás” lett a hagyma, amit a kereskedők nem szeretnek, mert a tartósságot esökkenti. Az ár úgy a külföldi, mint a hazai általános gyenge termés következtében napról-napra emelkedik, már 13 K.-nál tart a étermásánként. Fokhagymáért 22—25 K.-t ígérnek, tavaly szedéskor 12 K. volt az ára.

Száj- és körömfájás községünk határában fellépett, félős, hogy épp a keresztördös idejére fog legjobban elterjedni.

Szóval a gazdálkodást érhető csapásokból alig van olyan, melynek nyomását ne éreznék; rosszul kitelelt, megtrikult őszi, tavaszi szárazság, ködtől, feketerozsdától megszorult gyenge buza, vékony szemű árpa, a bagolyféle nagy

időszak a kalászosfelék felnövéstől kezdve az aratásig tart, tehát május végefelettől úgy július közepéig, esetleg végéig is. Kezdődik akkortájt, amikor a leghamarabb felnövő és fejlődő rozstáblákon a nagy vad is könnyen megfeküdhethet és védődik az utolsó zabtáblákba álló aratók nyugtalanító zajával s mozgásával, amikor aztán a kintlakó szarvas megújja a folytonos hálorgatást és elhagyja a mezőt arra az esztendőre. A késő őszi s a tél visszacsalogatja ugyan az új vetésre, de akkor már csak időszak a látogatásai; míg az aratásra váró gabonafélékben, ha különben a táblák elég nagyok, állandóan is szívesen megmarad, nem kis boszuságukra a mezőgazdának, akiknek az ilyen konvenziós kosztos rengeteg kárt tud tenni.

A vadnak ezt az alkalmazkodását az ő kényelméhez nem nehéz megmagyarázni; hisz a legtöbb állat megszokja az új helyzeteket, ha azol közt jól érzi magát.

Az afrikai steppéken például, erdőten síkságokon laknak és tenyésznek olyan gazella- és szarvasfajok, amelyek valószínűleg szívesen tanyáznak erdős helyeken is. És nálunk, az ország legdélibb részében, vannak területek, ahol alig van más fecsoport, mint egy-egy kisebb remiz és mégis gyönyörű őzallomány lakja a sík földeket, ahol majdnem mindig a szabad és nyílt mezőn, főképp a vetéseken és a vetések közt, látni a kecses őzikéket.

Az erdei szarvas tehát szintén nem tesz mást, amikor időszakilag mezeivé válik, mint enged kényelmi vágyának; hisz a mezőn, a nagy vetés-

kártétele, a körömfájás kísértő réme: éppen elég egy gazdasági esztendőre. *Krón Dénes
gazd. intéző.*

Tiszafüred (Heves m.), jul. 8.

A termésről csak most számolhatok be pontos adatok alapján, miután a remény, egész az utolsó percig, más színben tüntette fel a kilátásokat, mint a szomorú való ezt szolgáltatatta.

Ugy voltunk vele, mint a nagybeteg, aki mindenben javulást lát, még abban is, ami a léjtos halál szimptomája. Itt is: a ritka kalászos bősé, fejlett szemképződést ígértek, holott holdanként 6—8 kereszt (30 kilogrammjával) az általános végeredmény. Nádudvaron egy uradalom háromkoronás napszámossal (60 emberrel) aratott 17 keresztet egy nap, ami 180 korona kiadást jelent 500 kilogramm buzáhozámra. Karcagon és a nagykuság Kánaán földjén emberemlékezet óta ilyen silány termés nem volt mint az idén.

Az általános panasz leginkább a munkások között hangzik el. A jobbmodu ember, úgy ahogy, csak beletörődik a változatlanba, de az aratásból egy egész éven át elősködő szegény ember megtörtén szemléli a sivar jövőt. Aratási keresete mincisen, napszámra nem mehet, a drágaság meg éppen a rossz termés után fokozódni fog s így az éhínség veszedelme fenyegeti a munkásosztályt. Ezt az állapotot vármegyénként a mezőgazdasági előadóknak kellene tanulmányozni és olyan törvényhatóságokban, ahol beavatkozásra szükség van, mint Bihar, Szilágy, Jásznagykunszolgok stb., sürgős jelentés után segítőakciót kell indítani a munkásnép támogatására.

Ezt pedig gyorsan kellene megtenni, nehogy kénytelen legyen a munkás kivándorolni, mivel Amerikából sokkal nehezebben jön vissza a kivándorló, mint ahogy innen oda kimegy.

Veisz Gáspár.

Foroszlóráboly (Heves m.), július 10.

Az aratás bekezeséges esőnben folyamatban. Eredménye a várakozásnak, mely most igen szerény keretek között mozgott, megfelelő.

Ritka volt az őszi vetés, minek természetes következménye, hogy kevés a holdankénti kereszt szám is, mely 1200 □-ölenként átlag alig haladja meg a 15—16 keresztet. A minőség eddig kifogástalan — bár egyes táblákon a hőítés némi

táblákban, először is pompás fedezetet talál, ha pihenni akar, másodsor pedig rögtön és helyben kapja az élelmet, amikor megéhi és végre kitünő helye van ott azért is, mert a vetésben nincs rovar, nincs kullanes, sőt még szunyog is sokkal kevesebb van, mint az erdőben; légy meg csak éppen annyi, amennyit a szarvas magával esalogat.

Igy aztán nem esoda, ha az erdőlakó szarvas benne marad a vetésben nappalra is, ha ott nincs zaklatása; már pedig éppenséggel nincsen, mert senki sem teszen még azzal is magának kárt, hogy a vetését szarvashajkurászással össze-gázolja; július elsejéig ez annál céltalanabb volna, mert még csak le sem téríthetné (a vadásztilalom folytán) a felugratott szarvast. Mi célja volna tehát a vetés rongálásának ember lábával is, holott az elriasztott szarvas futtában sokkal több kárt teszen, mintha lassan lépdelve jön-megy a maga nyugalmasában és aztán az elriasztott vad is megint csak visszatérne éjjel; a szarvasokozta kár ilyformán semmit sem esökkenne, hisz a már elfeküdt szarvas ugysis esőnben pihen.

Igy aztán megfigyelheti az élelmes és szemfüles gazda, hol fekszik, rejtőzik a nagyon is itthonos szarvas az ő vetésében. Mert még az elpihent vad is megteszegeti, hogy fel-felemeli a fejét, másik oldalára fordul, egészen fel is áll, néha egy kicsit arrább megy s újra lehentereg.

Az ember látja a szarvasbika éretlen agancsát, amelynek tompa, bunkós végei kisötletlenek a sárga rozsból; az erős bika ezzel hamar

jelöl
hozam
ismer
jobb
ország
A
biztat
helyze
A
tartja
mert
a doh
esett
Sira
hogy
mérvb
mellet
áldozat
sok go

A ju
kellété
mely m
gonya,
jól áll
elmarad

A ga
a rozsd
levelzet
ban hir
tek fel

tettek t
nem em
ken az
tették t
kár. Em
magukat
itt folyt

ne nézz
hanem
buktatás
felszínre

szolgálat
napszám
fogdosha
van s ez
sarjukasz

elárulja
észreven
lomhább

De ha sz
hűs leveg
teszi; ug
néha-néha

A gazd
de nem
Mert ug
méltón, h
szarvas az
előtt a m
alább júli
s úgy kár

Bizony
kivált ha
garázdálko
pakosztos,
hogy nem

az egész k
arabb-aráb
felét; ug
táblák néha

bogár rágt
esufított ka
nak, azt a
másnál sok

A szarvas
ban, rinde
hogy rejte
még a zab
embernek c
még a jófél

jelei észrevehetőek — de a keresztekben rejlt hozam még most ugyszólván a munka elején, ismeretlen. De a ritka keresztszám után a legjobb eresztés mellett sem érhetjük már el az országos átlagot.

A tavasziak a lehető legjobb eredménnyel bíztatnak s ez talán enyhíteni fog valamit a helyzetet. Az árpa a napokban kerül kasza alá. A gyakori csapadék örvendtes állapotban tartja a kapásokat. De csak a korai veteményt, mert a késői répák és tengerik, sőt több helyen a dohány is, a vetési bagolypille hernyójának esett áldozatul.

Síralmas nézni ennek pusztításait és kívánatos, hogy mentől ritkábban szerencsétlenség ilyen mérvben a gazdákat, mert a sok elemi csapás mellett még ez is, bizonytalanná tesz minden áldozatot és elviselhetetlenné válik az amegy is sok gonddal és bajjal küzdő gazdák helyzete.

Szigethi György László,
egri ökökaptalani intéző.

Szilfás (Fejér m.), jul. 10.

A július hava is több nedvességet hozott a kelleténél. 10—11-én 68 mm. csapadék volt, mely nagy károkat okozott a keresztekben. Burgonya, cukor- és takarmányrépa az idén nagyon jól áll. A tengeri a sok hűvös eső miatt nagyon elmaradt, sok helyen csak most kapálják.

A gabonákra az egész vidéken nagy a panasz; a rozsdá is nagy károkat okozott, mert a gabona levélzetét tönkretette, a baj hetetizedesül júniusban hirtelenül roppant nagy mennyiségben léptek fel a mezei pockok s egész táblarészeket tettek tönkre. Ily nagymérvű egérkárokra nálunk nem emlékeznek. Becslésem szerint ezen a vidéken az egerek legalább 30%-át a termésnek tették tönkre, néhol még ennél is nagyobb a kár. Eme kártevők az aratás után majd beveszik magukat a kukoricásokba, takarmányföldekbe s itt folytatják pusztító működésüket. Itt az ideje, ne nézzük megint tetlenül az egerek pusztítását, hanem cselekedjünk valamit, most van a tarlóbuktatások ideje, a szántáskor sok egér kerül felszínre, pusztítassuk, őket ahogy csak lehet, jó szolgálatot tesz ilyenkor az eke után állított napszámosgyerek, aki könnyűszerrel sokat összefogdoshat. A sok esőzésnek csak egy haszna van s ez a takarmánybőség. Baltacim gyönyörű sarjúkaszálást fog adni, lucernát már háromszor

elárulja magát, de a gyöngét sem valami nehéz észrevenni. Minél melegebb a nappal, annál lomhább a vad s ilyenkor legkevésbé mozdul. De ha szellős, borult az idő, akkor a kellemes hűs levegő felüldíti a fekvő vadat és fürgébbé teszi; úgy, hogy nappal is megmutogatja magát néha-néha.

A gazda látja, nézi; magában bosszankodik, de nem tud, vagy nem siet a bajon segíteni. Mert úgy okoskodik, valljuk meg, joggal és méltón, hogy ha már annyi kárt teszen neki a szarvas az egész esztendőben, de kivált aratás előtt a már-már vágható gabonában, akkor legalább júliustól kezdve kiveszi belőle a dézsmát s úgy kárpótolja magát.

Bizony az ilyen mezei szarvas nem tréfa, kivált ha többen, vagy éppen sokadmagával garázdálkodik. Ámbár nem olyan tulságosan pákosztos, mint az őz, mégis különös gyöngéje, hogy nem áll meg egy helyen és nem legeli le az egész kalászt; hanem folytonosan haladva, arább-arább vonulva esipegeti a kalász hegyét-felét; úgy hogy az ilyen szarvaslátogatta vetéstáblák néha olyanok, mintha a kalászkövek cserebogár rágta volna feléig. Hogy az így megcsufított kalásztenger milyen fájdalma a gazdának, azt a „Köztelek“ gazdaközönsége bárki másnál sokkal jobban tudja.

A szarvas elfekszik rozsbán, buzában, zabban, mindenütt, ha elég magas a gabonaféle, hogy rejtve lehessen benne. Pedig jó földön még a zab is megnóhat annyira, hogy közepes embernek csak a feje ha kint van belőle; hát még a jóféle magyar rozs. A jóllakott szarvas

kaszáltuk. Azt hiszem, a sovány marha drága lesz az idén a takarmánybőség következtében.

Gárdonyi Ede,
földbírtokos.

Balatonszentgyörgy (Somogy m.), jul. 12

A rozsaratást július 1-én és 4-én megkezd-tük, 6—7-én már árpát is vágunk, 8. és 9-én nagy esőnk volt, azóta jóformán szünetel a munka. Rozsból lesz átlag 28 kereszt 30—32 kg.-mal = 850—900 kg. magyar holdanként. Sör-árpa 15—16 kereszt 50 kg.-mal = 750—800 kg. várható. Buzából csak egy búkkönyföldi dült táblát vágunk le eddig, mely 30 keresztet adott. Azt hiszem, lesz átlag 25 kereszt 30—32 kg.-mal = 750—800 kg. buza, bár szokatlanul sok az elhalt kalász.

Ha visszagondolunk, hogy május közepén mennyire rozsdások voltak az összes buzák a Dunántul és azután még mennyi hideg esőt kaptunk, valóságos esoda, hogy a rozsdát át nem terjedt a száron. Ezt sem a tudomány, sem a gyakorlat nem tudja megfejteni.

A zab szépen kifejlődött, a lémafoltok is javultak, jó termést ígér. Az összes kapások kitünően állnak. Zabosbúkköny-széna sok lett, de boglyákban ázik napok óta. A II. lóhere rozsdás, levelei száradnak, termése alig jön számításba.

A száj- és körömfájás az egész vonalon terjed. A betegség elég súlyos lefolyású. Vannak egyedek, melyek 5—6 napig semmit sem esznek. Mint kitünően bevált segítséget ajánlom ilyen esetben a mesterséges etetést melász és korpakeverékből készült gombócokkal, amiből 5—6 kg.-ot is megetettünk darabonként és naponta. Elértük ezáltal azt, hogy a jármos ökrök erejükből nem veszítettek és fejősteheneink sokkal előbb visszanyerték tejelőképességüket, mintha bele nem avatkoztunk volna. Egyéb kár is ért bennünket. Fellepet a sercegőszök olyan kerületünkben, ahol eddig nem szokott előfordulni és amíg évekként ezelőtt egy másik, lapályosabb, vízenyösebb legelővel rendelkező kerületünkben csak ősszel és fiatal marhánál jelentkezett, most egy tehénünk és egy nagy bikánk is elpusztult, jóllehet az utóbbi néhány nappal előbb védőoltást kapott.

Hogy mindenből kijusson, egyik kerületünk sarkán betört a vetési bagolypille hernyója is és egy nap alatt elpusztított 2—3 hold őszi borsót és mellette két holdnyi olyan takarmány-

úgy elnyújtózik ily helyeken, hogy az őserdőben sincs különkül elrejtve. Estefelé vagy szürkülettáján, azután megmozdul, feláll és legelni kezd, de rögtön; akár ki se menjen a táblájából, ott lakhatik jól torkig. Persze, nem ezt teszi, hanem mozog, megy, bocorog; esipeget és arább-arább vonul, el a baltacimtábla felé, a zabosbúkköny felé, ide-oda, kalandos utakra; mert hisz nem csak élelemre van szüksége, hanem testmozgásra is; estétől hajnalig néha jókora térséget barangol be a kumpliföldeken is, a kukoricásban is; amott kapar a lábával, emitt leszakgatja a buja, zöld, nedvekben bőséges fiatal kukoricaszár hegyét, meg a szélesen növő finom leveleket. Amennyire csak lehet, olyan változatos ilyformán a tápláléka és amikor hajnalra jóllakott, tele bendővel vonulgat vissza abba a bizonyos táblába, ahol a nappalt tölteni szokta; ámbár nem éppen bizonyos, hogy nem cserél-e helyet, sőt még a rendes táblájában is néha több száz lépésnyi különbséggel fekszik el újra meg újra, ahogy éppen kívánja.

De aztán vannak szarvasok, amelyek nagy biztonságukban annyira otthonosak, hogy a majorságbeli cselédek még nevet is adnak neki s naponként nézik, amikor estennet megmozdul. Hajnalban ez az ellenőrzési szemle kissé nehezebb, mert ha a szarvas jóllakott, ami a bőségesen terített asztal mellett ugyancsak hamar történhetik, akkor megteszi, hogy pitymallatkor már heveredik s ilyenkor jó messzelátó nélkül észre se igen venni: mikor jön, merről jön s hol ugrik cselugrásaival hármát-négyet, mielőtt egy ponton megmaradna.

répát, mely már 5—6 cm. vastag és hatalmas levélzetű volt. Mi a megtámadott területet árok-kal elválasztottuk a még meg nem lepelt résztől; azonnal alászántottuk és nehéz gyűrűshengerrel járattuk. Ez 4—5 nappal ezelőtt történt és azóta bekesség van.

Darvas Aladár,
jóságfelügyelő.

Högyész (Tolna m.), jul. 7.

A rozsdá és a ködös idő dacára a gabona normálisan érik be. A legrozsdásabb buza is aransárga szalmájú és kalászu. Már tudniillik, amelyet nem ért a köd is, vagyis amelyen csak levélrozsdá volt. Mert amely kalászt a köd is érte, az bizony megszorult. Az ilyen buzakalász nem sárga, hanem fehér vagy szeptélszarna színű. Legtöbb kalásznék csak a végeit érte a köd, amely tehát csak félig halt el és az ilyen kalászbán csak a fele része szorult meg a szemnek. Am nem csak a buzában, de a rozsbán is kárt okozott a köd. A köd után kalászcsozda lépett fel ott is, ahol nem volt levélrozsdá. A nagymérvű levélrozsdá nem okozott nagyobb bajt, ez a mérsékelt melegnek köszönhető. Kár csak ott van, ahol köd is volt.

A rozsból 20—25 kereszt van magyar holdanként. A buzát csak ma kezdtük aratni. A parasztbuzák is jók, szép sárgán érnek, már pedig ha sárgán kezd érni a gabona, akkor remény is van. Az ilyen gabona minősége, fajsúlya mindig rendes.

Számszerű becslést még nem mondhatok, de annyit igen, hogy vidékünkön jobb és talán nagyobb lesz a termés a múltévénél. Tény, hogy a buzakalász kisebb, de valamivel sürebb és ami a fő, jobb minőségű lesz egy a buza, mint a rozs. Árpá gyengébb lesz a múltévénél, mert ezt is megviselte a rozsdá.

Zabból nagy termés várható.

Takarmányokat, mint lóhere, zabosbúkköny kifogástalanul behordottuk. Anyaszéna azonban silány. Többször megázott.

Burgonya, répa igen szépek. Épp így a tengeri is.

Szűcs János
intéző.

Lepsény (Veszprém m.), jul. 10.

A rozsok aratását június 30-án megkezdettük s az eredmény úgy szalma-, mint szemtermésben esalódást okozott.

Az idén július elején magam is löttem egy ugynevezett „kertészlegényt“, aki annyira rákapott a tanyai cselédség veteményes kertjére, hogy se madárjlesztővel, se másképp elriasztani nem lehetett; megjött előbb vagy utóbb és dőzsölt a kertben kajánul, hajnalig is. Akkor visszasetált a táblájába és ott nyoma veszett estig.

Ettől az ingyenes „kertésztől“ meg kellett szabadítani a zugoló cselédasszonyokat.

Bizony az ilyen júliusi szarvas agancsa nem trofea; de szükség törvényt bont. S az ember gondol annyira a jövővel, hogy igazán jó szarvasnak ilyenkor békét hagy, még ha mezeivé hanyatlott is.

Aki a mezei szarvastól szépszerével akar szabadulni, az megpróbálkozzon a lövöldözéssel, olyankor, amikor az ilyen kosztos szarvasokat észreveszi. Amíg fekszik a mezei szarvas, addig nem sokat ad a puska pukkanásra; de ha már éber és ha úgy érzi, hogy a lövöldözés ime öneki szól, akkor üldözésnek veszi és megfut előle. Hajnalban, amikor a kőszáló szarvas megtér, egy pár lövéstől úgy megriad, hogy nem kívánczik a háborgatott helyen lepihen, ha pedig valahonnan többször is elzavarják puskadurrogással, onnan azután végképpen elmarad. Holmi rémrongy, megijesztőváz, semmit sem segít, mert azt a mezei szarvas csakhamar megszokja s akkor akár hozzá is dörgölődik, mintha a kulturföldeken igazi vadságát vesztené.

Pedig tulajdonképpen csak meghonosul, már legalább ideig-óráig.

A szalmatermés átlaga vidékünkön az uradalmak és polgárok termésének átlagában 18 kereszt kat. holdanként s a próbacséplés keresztentként 25—31 kg. szemtermést mutat, vagyis 28 kg. átlaggal számítva 504 kg.-ot kat. holdanként. A rozsdá munkája jelentkezik: rövid kalász, vékony szem.

A búzák aratását július 6-án kezdtük s a szalmatermés ennél a terménynél is csatlódást hozott; a legjobb táblák átlaga uradalmakban 20—21 kereszt, a polgároknál 16—18 kereszt. Próbacséplésünk még nincsen, de mivel sok a vékony és szorult szem (a dült búzákról nem is beszélve) bizonyos, hogy keresztentként 40 kilogrammon felül nem számíthatunk s így a legjobb táblákon legfeljebb 700 kg.-ra számíthatunk. De mit fog adni a termés gyengébb kétharmada 8—10—12 kereszt mellett? Reálisan számítva a búzatermés átlaga 5—6 q között fog megállapodni.

Az árpák aratása most kezdődik; szalmára közepesek, de a szem szorult.

A zabok jók, eltekintve attól, hogy a sok szél és eső ezeket megdöntötte.

Burgonya jó; de a kukoricákban sok a drótféreg kár.

Fleischer Gyula.

Eberhárd (Pozsony m.), jul. 4.

Az aratást e hó 2-án kezdtük meg rozsszal. Ebből átlag kat. holdanként 13 q-t várak. Arpa szintén adhat ennyit, zab talán valamivel kevesebbet. Buza, amely már (minden termény 5 nappal előbb érett meg ezidén, mint tavaly) érett a kaszúra, a nagymérvű rozsdá dacára annyira javult aszályos időjárásunkban, hogy átlagban 10 q-t adhat kat. holdanként.

Az aszály (június 16. óta nem volt esőnk s a hőség majdnem elviselhetlen) legjobban megviseli a csalamádét — a nyári takarmányozás e gerincét — amely a kavicsosabb részeken arasznyi magasságu elszáradt foltokat képez, meg a répát, amely amugy is meg van fejlődésében akasztva a sok levétetű által, amely levelek alsó felületét sűrűn belepve tartja. A répa állása egyébként elég zárt és elegendő csapadék esetére még kielégítő hozamot adhat.

A multheti vásárokon I-rendű fiatal tarka-ökröt 84 fillérrel, fejőstehenet 60—80 fillérrel vettek. Ez a nagy árdevalváció a kevés takarmányban leli indokolását, amit az itteni ezidei rendkívül száraz időjárás eredményez.

A korpa megjósolt áresése bekövetkezett, de még mindig drágának tartom azt s előnyösebbnek tartottam 21 koronás áron tökmagpogácsát venni örölt állapotban, ideszállítva, korpaszűkületem részben való pótlásául.

A fogatosan művelt burgonya szebb, mint a kézzel kapált. Ennek oka abban van, hogy a sorközök folytonos lazításával elérhető a föld nedvességének visszatartása. S ez a termésben nagy számokban fog kifejezésre jutni, miért is kívánatos, hogy a fogatos művelés helyes módja előbb az uradalmi gazdaságokban, azután a kisgazdáknál tért hódítson, ami nemcsak arra alkalmas, hogy a burgonyaművelés jövedelmezőségét a drága kézimunka melőzésével fokozza, hanem a munkások célirányosabb mederbe való terelésével jótékonyan fog hatni más termelési ágakra s így az általános jövedelmezőségre.

Deme Gyula
urad. főoszt.

Pránócz (Nyitra m.), jul. 9.

A várva várt eső végre ma megérkezett (40 mm.) s rohamosan tölti be az óriási szárazság következtében keletkezett repedéseket. Jótékony hatása kevés kivétellel mindenben érvényesülni fog, a búzafélékben azonban már

mi sem segíthet. A rozsdá által ellepett területeken — dacára, hogy az a kalászra csak kismértékben vagy egyáltalában nem ment át — közepesen jóval aluli termést számíthatunk; a rozsdá ugyan ugyszólván teljesen leszáradt, de vele együtt a sarjhajtások is letűntek s a megmaradt egyes szálabban pedig nagy károkat tett a hesszeni légy, csikoshátú buzalégy és a drótféreg.

Positiv eredményekről még be nem számíthatunk, az aratás napok mulva veszi csak kezdetét.

A lóherések második készítése az eddigi óriási szárazság következtében igen gyenge eredményre engednek következtetni. Fehérhere igen jó termést adott.

Burgonya és cukorrépa jónak mutatkozik, barkó, bolha s egyéb rovarkár alig volt észlelhető. Nem így áll azonban a kistermelőknel, ahol a penészféreg (Aphis papaveris) már áprilisban ellepte a kisebb réparcellákat s mindaddig nyomorgatja azt, míg a levéltetvek egyik-másik pusztítója a hétpettyes katicsa (Ceccinella 7 punktata) vagy a fátolyka (Perla chrysopa) a kisgazda segítségére nem jön, ekkor azonban a répa fejlődésében már annyira visszamaradt, hogy ezt pótolni alig lehet. Hogy a fenti jelenség leginkább csak kisebb termelőknél észlelhető, okát abban vélem látni, hogy már a répa ritkításánál nem tartották szem előtt azon igen fontos tennivalót, hogy a megtámadott répákat kitepték volna, vagy ha kitepték is, a földön heverni hagyták s a féreg abból kibőltözve, azonnal a legközelebbi még álló répára vándorolt át. Továbbá nagyban elősegíti ezen féreg szaporodását az apró parcellák köröskörül mesgyés volta, ami természetesen mind a penészféreg terjesztését segíti elő, mert ha már valamelyik lekasztja is a mesgyét, míg a fű ott szárad, azalatt a benne lakók régen átvándoroltak a répába.

Munkásviszonyok már régen nem tapasztalt módon javultak, a tavaszi munkálatokat zavartalanul lehetett végezni s minden alkalommal sok munkás jelentkezett. Legnagyobb napszám volt a nem szerződött munkásoknak 130—140 fill., ez is csak rövid ideig. A folyó évi állapot valószínűleg kibátással lesz a jövő évre is s a gazlák szempontjából sokkal előnyösebb munkásszerződéseket lehet majd kötni az ideinél.

Ungár Samu
intéző.

Bertlamajor (Borsod m.), jul. 9.

Ugy látszik, a megpróbáltatások esztendei követik egymást. A rossz 1913. év után a mégrosszabb 1914. év következett. Itt állunk az aratásban, itt állunk a legkritikusabb gazdasági időszakban, most dől el, *miből fog a gazda megélni?* Bár mostanában a közvéleményt sokkal jobban érdekli a közigazgatás államosítása, de arról mélysegesen hallgat mindenki, hogy miből fizetjük majd *mi* ezt a nagy állami hivatalnoki ármádiát, amely közeledik már a negyedszázézerhez!

Az ideai termés jóval *alatta* áll ugy minőségileg, mint mennyiségileg a tavalyi országos termésnek. Szerencse, hogy a hivatalos terméscslést ma már tulságosan komolyan nem veszik.

Az *ösziek* a lehető legyöngébbek, ritkák, rozsdá, üszög nyomai láthatók s a folytonos eső meg az ezt felváltó afrikai tikasztó hőség a a hűtést szinte bizonyossá teszik. Buzából 4—4.5 q, árpából 4—5 q, zabból 3—5 q-t is aig mer az ember várni. Oly táblákon, ahol rendes esztendőknben 30—35 kereszt volt 35—40 kilogrammos átlaggal, ott ma 12—15 kereszt álldogál alig 25—30 kilós eredménnyel. Lancse, bükköny elég jól áll eddig, a hüvely- és

szemképződésre igen rossz volt az ép virágzása kor tartott hűvös, ködös, esős időjárás.

Takarmányféle mennyiségileg is, minőségileg is kétségbeejtően hitvány, felannyi sem termett mint máskor, sőt a sarjféle sem fejlődik ugy, amint az ily csapadékból időben elvárni lehetne.

Tengeri most 2 hét óta szépen összeszedte magát s ha így halad, talán ebből az egyből a rendes átlagon felül kapunk.

Takarmányrépa szintén igen jól fejlődik, de a laposabb helyeken, ahol a tavalyi nyári árvizek hosszabb időig borították a földet, a répa kivesz.

Dohányföldekre is rossz világ jár; a pajor egyre-másra kirágja a legszebb palántákat, sok dohányos közel áll a kétségbeeséshez, hiszen még csak reménye sem lehet egy kedvezőbb fordulatra. Több helyen meg a jég tette tönkre egész határookban a nagy kinnal beállított dohányültetvényeket. A dohányengedélyről való lemondások nagy arányokat öltenek, ami különben a jövődeknek mai rövidlátó politikája mellett csak természetes.

Jószágárak: heverő jószág, gulyabeli marha, jó legelőről adva, igen olcsó, 25—30 fillér (de a hus ára azért marad 160—190 fillér), juhok, ürüféle, erdei legelőkről felhizottak, 45—50 fillér (juhns ára 120—140 fillér); februári sertések párja 40 korona, háromgyedveseké párban 80 korona (sertéshus ára 160 fillér).

Igásjószág ára elég magas, 5—6 q-s fehér jármos ökrökért 1000—1200 koronát is kérnek, gazdaságunk részére június elején Székelyudvarhelyen szereztünk be néhány vagonnal, igen olcsón lehetett venni szép fiatal ökröket, szállítással sem került kilója 66—70 fillérbe. Bivalyféle is alacsony árban volt beszerezhető (párja 400—500 korona).

Munkás- és *cselédviszonyok* ismét siralmasak, cselédek 20—30%-a állandóan kihasználja a cselédtörvény bölcsességét s szanatóriumszerű ellátás mellett az irgalmasrend modern higiéniaival berendezett kórházában „nyaral”. Kinek a „gomba”, kinek a „zöld uborka”, kinek a „hideg víz” okozott egészségi állapotában kellemetlen változást.

Napszámberék ijestően emelkednek, szőlőben kötőasszonyoknak, leányoknak 160—200 fillért, kapáló, permetező embereknek pedig 300—400 fillért kell fizetni s még így is csak immel-ámmal jelentkeznek s még unalmasabban dolgoznak.

Végül nem mulaszthatom el felemlíteni azt az öröndetes tünetet, hogy végre a gazdaközönség is ugylátszik észbe kap. A közel multban impozáns módon lezajlott gazdakongresszuson már lehetett hallani azt a helyes felfogást, hogy a gazdaközönségnek nem „kérni”, nem „könyörögni”, nem „feliratokat” nyújtogatni kell, hanem követelni mindazt, ami az ő érdekében áll, követelni *döntő* szót magának minden téren s mint a nemzet többsége, a „többségi elv” divatos elmélete alapján megkövetelni mindenféle hatalom időleges kezelőjétől, hogy úgy járjon el, amint ezt a nemzet többségének, a magyar gazdaközönségnek jogos érdeke megkívánja.

A mai világban a „kérelmezőknek” a szerényen „könyörgőknek” nincs létjogosultságuk, a hangosan követelőké a világ s jól teszi a gazdaközönség, ha igaz ügye mellett az agitáció minden eszközét megragadja saját s ezzel a nemzet javának előmozdítására.

Gallasy László
földbírtokos.

Tiszakisfalud (Borsod m.) jul. 10.

Az aratást 6-án szélteben megkezdtek vidékünkön, egy héttel később, mint más esztendőben. Most szerencsés körülmények között történt ez a kitolódás, amennyiben az egyenletes érésre

HIZOTT SERTÉSEKET

levágásra való hussertéseket és szurott sertéseket a legelőnyösebben értékesíti:

KÖKÉNYESSY & LÖWINGER

SERTÉSBIZOMÁNYI CÉG

WIEN, ST.-MARK.

Sörgöncim: Kökényessy Wien, St.-Mark.
TELEFON 76-48

Szállítás és eladás módzatai felől bárkinek díjmentesen megbízható és gyors felvilágosítással szolgál.

állandóan kedvező idő jár. Szorult szem azért így is akad elég, ezt leginkább a rozsdának kevésbé ellenálló sarjukalászkok szolgáltatják és azok a jelentékeny területek, melyekről a júniusban meg-megismétlődő ömlések folytán a víz idejében és kellőképpen levezethető nem volt.

Az őszi általában ritkák maradtak és kevés keresztet adnak, úgy hogy tudósítói körzetemben kat. holdanként a megszokott 9, illetve 10 q-s terméssel szemben most rozsból csak 6, búzából 7, továbbá az árpából 8, zabból 7 q szem várható átlagban. Uradalmi kezelésben mennyiségre és minőségre jobb eredmények lesznek, a foszfát-zott vetések minden tekintetben már is kiválnak, a eséplés eredménye pedig bizonyára ismét csak igazolni fogja a műtrágyák helyes alkalmazásának kétségtelen hasznát, míg a legtöbb parasztagazdálkodásban a szinte elmaradhatatlan üszög ismét alaposan megdézsmálta a termést.

Németh Pál
intéző.

Zsujta (Abauj-Torna m.), jul. 11.

Abauj-Torna megyében a gyéren sorakozó rozskerestek hirdetik az aratás kezdetét. Az 1913. év, amely a Felvidéket mezőgazdaságilag megnyomorította és az ideai tavaszi időjárás mostohasága prognás bélyeget nyomott vármegyénk mezőgazdaságának képére. A négy főkalászos közül a buza, amelyet májusban meglepett a levélrozsda, máskor eziféle arany-sárgára érik. Most a kalásza, amelyet a rozsdá barnára festett, megérett idejébe, a szára pedig még zöld. Csak természetesen, hogy az ilyen kényszererett rozsdás buza hozama minimális lesz. Tartozom az igazságnak és tartozom a Pesti Hírlap krónikásának azzal (a multkor azt írta, hogy a „Köztelek”-ben csak azok a gazdák írják tudósításukat, akiknek panaszolni valójuk van), hogy nem minden buza ilyen. Van — de területre alig számbavehető — olyan buza is, amely nem rozsdás, hanem szép egészséges kalászt hord szarán és lassan, egyenletesen érik be. Különösen mondható ez a tavaszi búzára. Azok a tavaszi búzák, amelyeket idejében megtisztítottak a fölburjánzó gerdonytól, a júniusi kedvező időjárás hatása alatt igen sokat javultak és a nézetem, hogy az ilyen búzák — jól lehet a tavaszi buza hozama mindig kisebb az őszinél — az idén az őszi búzáknál úgy minőségileg, mint mennyiségileg jobb eredménnyel fogják meghálálni a gazda igyekezetét. A rozs, mint említettem, nagyjából keresztben van. Szalmája határozottan kevesebb, mint tavaly volt és a szenttermés, noha sok az ablakos kalász, azt hiszem, még sem fog csalódást okozni. A gazda — ott, ahol kevés a kereszték száma — nem számít rekordtermésre és megvan elégedve a közepes hozammal. Árpáink tavasszal igen szépek voltak és sok reménnyel kecsgették. Azonban június közepe táján a sok esőzés leverte és összekavarta a buja vetést. Tetézte a bajt, hogy az árpa levézetén föllépett a rozsdá és előidézte azt, hogy az árpa nem egyszerre érik be, hanem kétszeres lesz. Ez

pedig a sörárpa minőségére nagy befolyással van. A zab jó volt tavasszal és örömmel jelenthetem, jó ma is.

Mindent összevéve, az aratás kezdetén a buza hozamát közepesen alulnak becsülöm, a rozs ellenben közepes termést hozott. Az árpa jobb lesz a közepesnél, míg a zab határozottan jó termést ígér.

A kapásnövényekről csak jót írhatok. Az, aki idejében megmunkálta a földjét, valóban csak gyönyörködhetik a szebbnél szebb burgonyában, répában, kukoricában. Igaz, a takarmányrépát sok helyen féreg pusztította, a cukorrépa levézetét pedig apró hangyaféle hernyó zsugorította össze, de ezek olyan kicsiny károk, hogy eltörpülnek az össztermés mellett. Ehelyütt különösen ki kell emelnem a cukorrépa egyöntetűségének szépségét.

Szálatakarományunk kevés lesz. Vármegyénkben a löheréseket nagyjából kiszántották, a réti széna első kaszálása jól sikerült, sokat javult a búkköny, ellenben a muhar fejlődésében visszamaradt, gazos, keveset érő takarmány lesz.

Azt hiszem, nem tulzok, ha azzal fejezem be, hogy az ideai aratás kezdete csak halvány csiráját hordozza a gazda reménységének. Az 1913. év katasztrofális bajait még ki sem heverve, valunkon a mezőgazdaság ezernyi bajaival, egy talán közepes aratás nem segít rajtunk. Amikor az állam mind nagyobb igényeket támaszt a gazdával szemben és amikor a gazdaságok föntartásának költségei rohamosan emelkednek, igazán szüksége van a gazdának a jó aratásra. Ilyenben — az 1914-ik évben — sajnos, nem lesz részünk és nem marad más hátra, mint reménykedni az 1915-ik évre. Schwarz Gyula.

Pusztaura (Szatmár m.), jul. 10.

A kedvező időjárás kivül az ideai aratás sem hozott sok jót a gazdáknak. Sok volt az ellensége az őszi s tavaszi gabonafélének s ha nem is pusztult el a küzdelemben, a terméseredmény kielégítő nem lehetett.

A repceeséplés eredménye kat. holdanként 3 q. Az első virágzást a repcelégy álcája s a fénybogár teljesen megsemmisítette. Az erősebb részek nem lettek kiszántva, a repce másodszor is kivirágzott s ez adta az előbbi terméseredményt.

A búzán a rozsdaféjlődés egy ideig megállott. Egy pár ködös reggelen azonban a levelekről fölment a kalászra s az előbbi 7—7.5 q átlagtermést alaposan meg fogja nyírni, mert aratására 2—3 nap mulva kerül csak a sor.

A rozs nagyobb része le van aratva. Az eredmény itt is kevés, kat. holdanként 20—25 kereszt. A virágzás alatti hűvös, szeles idő miatt rosszul termékenyült, ablakos a kalász, 6 q-nál többet kat. holdanként nem fog adni.

A tavasziak közül az árpa 2—3 nap mulva kerül aratásra. Ebben a vetés után a szárazság tett legnagyobb kárt, míg a zab, mely a szárazságot bírta, jobban megerősödött. Utóbbi a koronás rozsdá pusztításától szenved, mely még eddig

a leveleken terjed. Mindkét tavasziban a lema s a repülőüszög is tett kisebb mértékben kárt.

A takarmányfélékre az időjárás nagyon kedvező s ha a betakarítás sikerülni fog, mennyiség tekintetében kielégítő termést adhat.

A lápon a burgonya, répa, kender termés kedvezően indul.

Az évi mérleget nagyon befolyásolhatja a tengeri, mely igazán kiváló szép. A haragos zöld, erőteljes szárazon 3—4 cső mutatkozik s ha fejlődésében továbbra sem lesz akadály, nagyon szép termésre lehet kilátásunk.

Horkay Lajos.
okl. gazdatiszt.

Kisfástanya (Szabolcs m.), jul. 6.

Júniusban 200 milliméter eső esett, egyizben két nap alatt 93 milliméter.

Ahol elég sűrűállású búzák voltak, ott megdőltek s ezeken a rozsdá érzékeny kárt tett.

A folytonos esőzés a kapálást és takarmánygyűjtést kártékonyan befolyásolta, viszont a fü és kapásnövények növeését kedvezően előmozdította. A kapálással annyira megkéstünk, hogy most az aratási időre kinyult s így munkást alig kaphatunk.

Dohányban, tengeriben az éjjeli bagolyvilla tett észrevehető kárt, ez a baj szűnőben van.

Cukorrépa levézetén a levéltetvek okoztak foltonként nagyobb kárt. Ezt a bajt a katicabogarak fellépése és a 92—93 milliméteres eső szüntette meg, most már a jobb gazdaságok cukorrépa jónak mondhatók. Sok helyütt a második vetést most egyezik.

Az aratást július 2-án kezdtük meg, előbb a rozs és Hanna-árpa ért meg. Rozsból 20—24 kereszt, árpából 16—18 kereszt közt van magyar holdanként, szemképződés jó.

A búzák 15—18 kereszt közt váltakoznak s így uradalmak 5—7.5, kisgazdák 4—6.5 közti szemtermésre számíthatnak.

A minőség elég jó. A kalász kissé apró, szalma rövid.

Július 5-én minden kalászos megért, kivéve a zabot, amely szintén zsendül.

Törpeborsók kis, viktoría közép, magastörzsű borsók igen nagy termést adnak.

A borsókat helyenként már esépelik.

Az aratást a folytonos esőzés hátráltatja.

Burgonyák igen jók. Szomjas Gusztáv.

Pusztaperes (Bihar m.), jul. 10.

Az aratás egész erővel folyik, e héten, a zab kivételével, nagyrészt befejezzük, de az eredmény szomorú.

Rozs, ahol legtöbbet vártunk, kat. holdanként 10—12 kereszt, melyet próbacséplés szerint 45—50 kilogrammal számíthatunk és így az eredmény 450—600 kilogrammra tehető. A búzák kat. holdanként 4—10 kereszt, a 50 kg. = 200—500 kg.

Árpa 12—16 kereszt a 60 kg. = 700—960 kg., ez a legjobb minden terményünk között, de ez is csak a televényes földeken; a szikes talajok ennek felét adják.

A Dobreconl Mezőgazdasági Gépgyár Részv.-Társ.

gyártmányai:

HAZAI DRILL

páros soru vetőgép,

HORTOBÁGY DRILL

páratlan soru vetőgép,

NAPOLEON DRILL műtrágyaszórával kombinált vetőgép.

Ékek, boronák, szecsavágók, répavágók, kapók, morzsolók, kukoricsvetőgépek stb. kiváló minőségben, előnyös árak mellett.

Kérjen árjegyzéket.

A zab eddig elég jól áll, de rozsdás. Tengerink alig számottevő, legtöbbrészt ki-szántottuk s a tengeriföldbe vetett kölest a muhar elnyomta.

Dohány egyenlőtlen, sok kárt tett benne a júniusi sok eső és a vetési bagolyféle hernyója; 50% kárt szenvedtek.

Legelőket sokat javultak, napszámos nem kapható a takarás miatt.

Dely Imre
prépostsági haszonbérlet.

Füst (Bihar m.), jul. 11.

A legutóbbi levelemben említett szárazság a mai napig nem változott. Hogy mégis a nagy szárazságtól összeroppedett föld összes termése füstbe nem ment, ez csak azon két, sőt háromszoros szükséges talajmunkának tulajdonítható, amelylyel a fekete agyagföld nagy víztartóképesége csak fokozódott.

Aratás javában folyik. A fennálló ritka őszi buzák szemfejlődését a rozsdá és hőütés nagy átlagban nem akadályozta, bár egyesek panaszkodnak szorult, sőt ablakos kalászkra. Eddigi kilátások szerint magyar holdanként 4—4.5 mázsa elég jó minőségű buzára számíthatunk. Repce gyengén fizetett 1.50—2 mázsa holdanként. Rozs ellenben körülbelül 7 mázsát fog fizetni.

Tavaszi gabonákra nincs panasz. Árpá leratva, sőt egyrésze elcsépelve adott magyar holdanként 8.8 mázsa termést. Zab szintén elég kielégítőnek ígérkezik. A kukoricából kedvező esetben is csak nagyon kis termésre számíthatunk.

A télire összarakott takarmány kevés, a fő nyári, takarmány a csalamádé pedig ugyszólván semmi. A másodizben takarmánynak vetett tengeri nagy része ki sem kelt. Legelő, kaszáló teljesen lesült. A legelőjőszág is a téli takarmányt fogyasztja.

A száraz, felégett tarlókon a tárcsás porhanyitók kitűnően dolgoznak. Egy tárcsás 6 ökörrel naponta 9—10 holdat végez.

Robinson Gyula,
intéző.

Temesfűzkút (Temes m.), jul. 12.

Két hét óta a kilátásaink rosszabbodtak. Az aratást 8-án megkezdjük és most látszik, hogy az őszi buza kat. holdanként legfeljebb 7 mázsát fog adni. A minőségre egyelőre nincs panasz. Reméllek 78—80 kilós hektolitersúlyt. Az árpák le vannak vágva, holdanként 9 mázsát várok; azért csak így keveset, mert én a here védőnövényeként vetettem ritkán. A kukoricákat megkapáltuk, a java kezd a csövét hányni, a gyengéje is nő szépen. Zab is javult, a csigapusztitást kinötte. Dohány részben feltöltve, részben kétszer megkapálva, esőt kíván; ha pár napig még így marad, attól felek, gyenge termés lesz, miután kezd vénülni, bugásodni, a kerti dohány pedig akkor megáll a növésben, miután lebugázni nem lehet. Csalamádék gyengék; herék második kaszálása jobbat mutat, mint az első. Bükköny-szénák és rétek igen jó termést adtak; a répák is jók.

Jőszág egészségi állapota jó, de félős, hogy a szájfájás hozzánk is eljut. Ára nincs.

Egyszóval: a két rossz év után a harmadik sem biztat sok jóval, mert hiszen mit ér a nagy ár (pl. buzánál), ha alig lesz mit eladni!

Kornstein Ernő.

Pusztakamarás (Kolozs m.), jul. 12.

Lassacsán érnek a gabonák s az aratást megkezdettük. Terméskilátásaink, ha nagyon is rozsdás buzáinkat valami veszedelem nem éri, meglehetősek, de a jóslatok helyett majd csak tényleges eredményekről fogok beszámolni.

Lóherésekben az arankát kapálással és 12 rész karbolineumnak 2/4—3/4-részből vízzel hígított trágyalének 88-részből készült keverékével való permetezéssel irtottuk igen jó eredménnyel. (A permetezést, mivel a lé egy kissé sűrű, meszelőgéppel végeztük, de jó permetezővel is lehet.)

Szőlőink ezideig peronoszpóramentesek s ebben a bordói lével való eddigi négyszeri permetezés mellett, melyhez hektoliterenként a tapadás előmozdítására szoktunk tenni vagy 25 deka kénmájt, vagy pedig 50 deka forhint; nagy érdeme van a rézmészporozásnak (12-rész rézgálic, melyet hevítéssel perlasztunk és 88-rész pormész).

A múlt hó végén kaszált hegyi szénáink kitűnően sikerültek s gazdagon potolják a nera a legjobban sikerült réti szénákat.

Szász Ferenc.

Torda (Tordawanyos m.), jul. 11.

A júniusi esőzések a szénakészítést megnehezítették. E hó folyamán is eddig csaknem minden nap esett. A zabosbükköny vastag rendben azik. Az esőmentes napokon óriási szélvihar dühöngött várnagyesszerte. A gabonaneműek fejlődése kielégítő, a tengeri helyenként elmaradt növekedésében, gyenge. Az állandó esőzések miatt kaszálni nem lehet.

A szőlőkben peronospora és lisztharmat lépett fel, a szőlőgazdák a permetezést és porozást állandóan folytatják. A gyümölcstermés, ahol a fagy és jég megkímélték, szép és kielégítő. A völgyekben nagyrésze elfagyott.

Török Balint,
g. e. tiltár.

A földművelésügyi minisztérium termésjelentése.

Julius 11-én jelent meg a földművelésügyi minisztérium legújabb termésbecslése a gazdasági indósióktól és felügyelőségektől július hó 7-ről beérkezett jelentések alapján, amely most már számszerűleg becslüli föl az összes gabonafélék remélhető terméshozamát és így némileg megbízható összeállítási alapot nyújt a multévi és az 1906—1910. évi 5 évi átlaggal való összehasonlításra, mely kimutatást az alábbiakban mutatjuk be:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Összesen
	millió métermázsa				
Termést 1913-ban	41.3	13.3	17.4	14.5	86.4
Remélhető termés 1914-ben	36.4	12.7	15.1	13.0	77.2
Öt évi átlagos termés 1906-tól 1910-ig	40.4	12.5	14.1	11.8	78.8
Az 1914-ben remélhető termés százalékos aránya az 1906—1910-iki ötévi termésátlaghoz képest	90.0%	101.6%	107.0%	111.9%	97.9%
Remélhető termésátlag 1914-ben kat. holdanként	6.01	6.57	7.75	8.96	—
Ötévi termésátlag 1906-tól 1910-ig	6.77	6.56	7.48	6.46	—

Az idén tehát kevesebb termésűk lesz a mult évinél, buzából 4.8 millió, rozsból 0.6 millió, árpából 2.3 millió, zabból pedig 1.5 millió mm.-val, tehát mindenféle gabonanemből, még a tavasziakból is jóval kevesebb. A mult évtized második felének ötéves átlagával összehasonlítva, a buzából 4 millió mm. hiány, míg a többiekből több-kevesebb többlet mutatkozik. Termésünk tehát buzából igen gyenge, rozsból közepes, árpából és zabból pedig a közepesnél jobb, de nem olyan jó, mint amelyet az előző osztályozási számbecslések után vártunk.

A legutolsó hivatalos termésbecslés óta az állapot az őszi gabonafélékben nem változott, mert habár a hőütés a buzában itt-ott okozott is némi kárt, de másrészt a hüvös időjárás nagyon kedvező volt a szemképződésre és ez a hőütés megkárosítását nagy átlagban ellensúlyozta. Csakhogy az a nagy kérdés, hogy miként fogjuk betakaríthatni a különben is csekély termést a mostani tulnedves időjárásban, amíg minden másod-harmadnapra egy-egy felhőszakadás esik. Nagyon is félni lehet, hogy csak oly rosszul, mint tavaly, vagyis a kenyérgabonának minősége, illetőleg a liszje nagyon gyenge és értéktelen lesz. Hogy a tavaszi gabonának ez a tulnedves időjárás szintén nem használ, az magától érthető; sör-árpánk már aligha lesz és ha egyébként az árpa és zab szemfejlődése jónak mutatkozik is, de viszont nagyon sok lesz a kicsirázott, dohos gabona. Eltekintve tehát attól, hogy mennyiségileg is a buzából csak igen gyenge, a többi gabonafélékből pedig közepes termést várhatunk, maga a remélhető termésérték igen csekély lesz.

Ez alkalommal már minőségi osztályszámokkal megbírálták a három kapást, nevezetesen a tengeri, a burgonya és a cukorrépa állapotát is. Az átlagos eredmény a következő:

	Tengeri	Burgonya	Cukorrépa
I. Duna—Tisza között	2.3	2.1	2.3
II. Duna jobb partján	2.4	2.0	2.0
III. Duna bal partján	2.5	2.2	2.0
IV. Tisza jobb partján	2.6	2.1	2.3
V. Tisza bal partján	2.8	2.5	2.5
VI. Tisza—Maros szögén	2.4	2.4	1.9
VII. Királyhágón túl	2.8	2.3	2.2
Országos átlagban	2.6	2.3	2.3

Mint ez osztályozásból látható, tengeriből is, de főként a burgonyából és cukorrépából is jóközepes termés várható.

Egyéb termények: a repce mennyiségre gyenge, de minőségre jó termést adott. A hüvelyeseknél ellenben a sok esőzés folytán a minőség kevésbé kielégítő. A komló szépen fejlődik, de már szárazabb és melegebb időjárást kíván. A kender és len elég jó termést ígérnek. A dohány palánták jól fejlődnek, bár ezek is szárazabb és melegebb időt kívánnak. Helyenként a bagolyféle és a drótféreg okoznak benne kárt. A takarmányrépa igen jól állt, bár sok helyütt elgázosodott. A herefélék második kaszálására bő termést adtak,

de szénájuk sok helyütt renden ázott. Ugyanez áll a zabosbükkönyről is.

A csalamádé általában gazdag termést ad. A rétek anyaszéna termése mennyiségre jó, minőségre gyenge. A sarju bő termést ígér. A legelők buján zöldelnek. Gyümölcsfélék közül a barack, mandula, cseresznye és meggy jó termést adott; a dióban és meggyoróban a fagy okozott némi kárt, az almában és körtében pedig a jégverés, de egészbenvéve jó termést adnak. Szilvából a legtöbb részen bő hozam remélhető.

SALVATOR

A kiváló bór- és lithiumos gyógyfürrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjánál kitűnő hatásu. Természetes raamentes savanyuviz. Kapható ásványvízkezelő- és gyógyászatiórkban.
SCHULTES ÁGOST Bismarck-Lipcei Salvatorfürrás Vállalat.
BUDAPEST, V., RUDOLF-SAKPART S. ÖS.

Sorszám
1. 1914
2. 1914
3. 1914
4. 1914
5. 1914
6. 1914
7. 1914
8. 1914
9. 1914
10. 1914
11. 1914
12. 1914
13. 1914
14. 1914
15. 1914
16. 1914
17. 1914
18. 1914
19. 1914
20. 1914

A buzatakarmányliszt és egyéb malomipari termékek.

Irta: Zaltschek Arthur dr. kir. fővegység.

A korpákat olesőbb árú folytán rendszerint szivesebben vásárolják gazdáink, mint a takarmánylisztet, holott már egyszerű számítás meggyőzhet bárkit, hogy 1 kg. keményítőérték ára p. o.-ért a buzakorpában csaknem mindig jóval magasabb, mint a buzatakarmánylisztben. A korpák a nagy keresletet nagy részben annak köszönhetik, hogy úgy a hizlálásra, mint tehéntakarmány gyanánt használt korpák tápláló értékét túlbecsülik. A legtöbb tejellenőrző egyesület 1 kg., legfeljebb 1.1 kg. buzakorpát számít 1 takarmányegységre, vagyis 1.1 kg. korpától oly tejszót vár, mint 1 kg. gabonadarától vagy 1 kg. kevert abraktól, utóbbi alatt egy egyenlő részben gabonadarából, buzakorpából és olajpogácsából álló keveréket értve. Már pedig, ha a buza- és rozskorpa tejtermelő értékét keményítőértékéből és emészthető fehérjetartalmából kiszámítjuk, meggyőződünk, hogy legalább 1.3 kg. buza- vagy rozskorpát, a buza-, illetve a rozstakarmánylisztből ellenben legfeljebb 1 kg.-ot kell 1 takarmányegységre számítani.

A buzatakarmányliszt kihasználását sertésekben már 1909-ben határoztuk meg s kísérleteinkben a tiszta buzatakarmánylisztet jól emészthető, sertések takarmányozására igen alkalmas takarmánynak találtam. A két kísérlet átlagában talált emésztési együtthatókat a következőkben az árpa- és a rozstakarmánylisztre megállapított adatokkal hasonlítom össze:

	Buza- takarmányliszt	Árpa- takarmányliszt	Rozs- takarmányliszt
Száranyag	80.4	—	—
Szervesanyag	84.0	96.5	91.4
Nyers protein	87.9	94.8	87.8
Tiszta protein	88.0	—	—
Nyers zsír	54.4	82.2	76.9
Nyers rost	45.1	64.1	—
N-mentes kivonható anyag	89.3	97.3	93.9

Fenti emésztési együtthatók szerint mind a háromféle takarmányliszt alkatrészei igen jól emészthetők, ami az átlagos összetételű takarmánylisztnek magas keményítőértékében is kifejezésre jut:

	Emészthető fehérje %	Keményítő- érték %
Buzatakarmányliszt	41.0	73.0
Árpatakarmányliszt	9.9	77.5
Rozstakarmányliszt	9.2	73.6

A felsorolt takarmánylisztnek közül a buzatakarmánylisztnek van a legnagyobb jelentősége, miért is huzamosabb időn át annak megállapításával foglalkoztam, miképpen változik a nálunk forgalomban levő buzatakarmánylisztnek összetétele. Néhány fővárosi és vidéki malomból közvetett úton buzatakarmánylisztet szereztem be és mindjárt beérkezésük után azok viz- és nyersprotein-tartalmát meghatároztam. Adataimat az I. és a II. táblázatban állítottam össze.

I. táblázat.

Budapesti takarmányliszt.

Sorszám	Az elemzés ideje	Viztartalom %	Nyers protein %
A takarmányliszt eredete			
1. 1913/IX. 19.	Molnárak és Sütők Gőzmalma	11.80	15.72
2. 1913/IX. 24.	" " "	11.34	15.96
3. 1913/X. 8.	" " "	11.24	15.83
4. 1913/X. 27.	" " "	11.19	15.58
5. 1913/X. 30.	" " "	9.53	15.69
6. 1913/XI. 3.	" " "	10.88	15.96
7. 1913/X. 6.	Lujza gőzmalom	11.56	15.58
8. 1913/X. 11.	" " "	11.28	15.85
9. 1914/III. 19.	" " "	10.04	15.64
10. 1914/IV. 28.	" " "	11.68	15.59
11. 1914/IV. 30.	" " "	11.78	15.88
12. 1914/V. 5.	" " "	11.27	15.83
13. 1914/VI. 10.	" " "	11.05	15.65
14. 1913/X. 13.	Viktória	12.30	16.40
15. 1913/X. 15.	" " "	10.70	16.34
16. 1913/X. 23.	" " "	10.45	16.77
17. 1914/IV. 27.	" " "	10.98	16.32
18. 1914/VI. 6.	" " "	12.10	16.06
19. 1914/II. 27.	Pesti Hengermalom	10.28	16.34
20. 1914/V. 23.	" " "	10.43	15.88

II. táblázat.

Vidéki takarmányliszt.

Sorszám	Az elemzés ideje	A takarmányliszt eredete	Viztartalom %	Nyers protein %
1. 1913/X. 20.	"	Szegedi gőzmalom	11.17	15.36
2. 1913/X. 23.	"	"	11.28	15.47
3. 1913/X. 24.	"	"	11.52	15.25
4. 1913/X. 25.	"	"	11.73	14.92
5. 1913/XI. 11.	"	"	11.27	15.32
6. 1913/XI. 19.	"	"	10.67	14.60
7. 1913/XII. 16.	"	"	10.68	15.20
8. 1914/V. 3.	"	"	10.39	14.75
9. 1914/V. 4.	"	"	10.35	14.40
10. 1914/VI. 10.	"	"	11.36	14.76
11. 1913/XI. 19.	"	Körmendi	11.35	15.74
12. 1914/I. 9.	"	"	10.42	15.56
13. 1914/VI. 12.	"	Hatvani	10.94	14.96
14. 1913/XI. 5.	"	Eszéki	12.84	17.15
15. 1913/XI. 6.	"	"	12.20	17. —
16. 1913/XII. 15.	"	Djakovári	10.25	16.10

A táblázatokból látjuk, hogy a megvizsgált buzatakarmányliszt viz- és proteintartalmában mutatkozó eltérések 2—3%-nál nem nagyobbak, úgy hogy a buzatakarmányliszt elég állandó összetételű takarmánynak tekinthető. Igen érdekes, hogy egy ugyanazon malomból származó buzatakarmányliszt összetétele még huzamosabb idő alatt sem mutat számbejövő változást, vagyis a buzatakarmányliszt összetételére elsősorban a buza feldolgozásmódjának, illetve az egyes malomban alkalmazott őrlési eljárásoknak van döntő befolyása. Minthogy a különböző időben és különböző helyeken fekvő malomban feldolgozott buzáknak minősége, viztartalma és összetétele kétségtelenül többé-kevésbé ingadozott, az előállított takarmányliszt összetétele ellenben elég állandónak bizonyult, a buza minőségének, viztartalmának és összetételének változása alig befolyásolja a belőle előállított takarmányliszt összetételét. Néhány, az ausztriai Schöller-féle gőzmalomból származó takarmánylisztre talált adatom alig tér el a minálunk készült buzatakarmányliszt adataitól s szintén mutatja, hogy az ugyanegy malomból származó takarmánylisztnek igen állandó összetételűek.

III. táblázat.

Schoeller-féle takarmányliszt.

Sorszám	Az elemzés ideje	Viztartalom %	Nyersprotein %
1. 1913/X. 25.	"	11.87	17. —
2. 1913/X. 27.	"	11.16	16.44
3. 1913/X. 29.	"	11.71	17.04
4. 1913/X. 30.	"	12. —	17.05
5. 1914/XI. 4.	"	13.04	16.88
6. 1914/II. 18.	"	10.36	17.27
7. 1914/V. 3.	"	10.70	16.70
8. 1914/VI. 3.	"	11.65	17.32

Néhány takarmánylisztből teljes elemzést is végeztem a következő adatokhoz jutva:

	Viktória gőz- származó takarmányliszt	Hungária gőz- malomból	Pesti Henger- malomból	Összetétel
Viztartalom	10.45	10.53	10.43	10.43
Hamu	3.72	4.15	4.29	4.29
Nyersprotein	16.77	18.76	15.88	15.88
Nyerszsír	4.55	5.46	4.50	4.50
Nyersrost	3.65	5.29	4.92	4.92
N-mentes kivonható anyag	60.86	55.81	59.98	59.98

	Szegedi gőz- származó takarmányliszt	Hatvan-Losonci gőz- malomból	Nagyvárad	Schoeller-féle gőzmalomból	Összetétel
Viztartalom	10.68	10.94	12.9	12.51	12.51
Hamu	4.65	4.53	5.2	3.84	3.84
Nyersprotein	15.63	14.96	15.8	16.27	16.27
Nyerszsír	4.80	4.50	5.1	4.75	4.75
Nyersrost	7.11	7.13	7.2	5.50	5.50
N-mentes kivonható anyag	57.13	57.85	53.8	57.13	57.13

A megvizsgált összes minták viztartalma 13%-nál alacsonyabb volt, ami azért fontos, mert 13%-nál nagyobb viztartalom már veszélyeztetné a buzatakarmányliszt eltarthatóságát. A legnagyobb ingadozást a takarmányliszt rosttartalma mutatja, ellenben azok zsirtartalma csaknem állandó. A takarmánylisztben levő nyersrosttartalom mennyisége a héjrések mennyiségével arányos. A vidéki kisebb gőzmalomból származó lisztben rendszerint nagyobb a rosttartalom, mint a fővárosi nagy gőzmalomból

származó lisztben, vagyis a nagy malomok tökéletesebb berendezésükkel jobban tudják a héjréseket a lisztes részektől elválasztani, mint a kisebb vidéki malomok. Takarmánylisztnek 7% a még megengedhető maximális nyersrost-tartalom, 7.5%-ot vagy ennél még több nyersrostot tartalmazó áru azonban már nem tekinthető tiszta buzatakarmánylisztnek. A nyolcas liszt nyers rosttartalmát észrevehetően fokozza, ha abba finom buzakorpát kevernek, ami hamisításnak tekintendő. A több nyersrostot tartalmazó takarmányliszt tápláló értéke természetesen kisebb, mint a kevesebb nyersrostot tartalmazó, mert a nyersrost emészthetősége kisebb, mint a többi szerves táplálóanyagé. Különböző is takarmánylisztnek a nagyobb nyersrosttartalommal rendszerint kisebb protein- és nagyobb hamutartalom szokott együttjárni. A hamutartalom tekintetében 5.5%-ot tekinthetjük a megengedhető maximumnak, melynél nagyobb hamutartalmat takarmánylisztben csupán akkor találhatunk, ha az áruba finom korpát, valamely ásványi anyagban gazdag örléményt vagy koptatóport, homokot, gipszet stb. kevertek. Oly esetben, midőn takarmánylisztet vásárlásánál a proteintartalomra súlyt helyezünk, előnyben fogjuk azokat a malomokat részesíteni, melyeknek készítménye állandóan 16%, vagy még több porteint tartalmaz. A malomok a takarmánylisztet forgalombahozatalánál egyáltalában nincsenek tekintettel a nyers proteintartalomra és e részben nem is vállalnak semmiféle szavatosságot. A magasabb proteintartalommal bíró takarmányliszt azonban mindig értékesebb, mint a kevesebb proteint tartalmazó, egyrészt mivel a fehérje piaci ára állandóan magasabb, mint a szénhidrátoké, másrészt mivel — mint említettem — a több proteint tartalmazó buzatakarmányliszt kevesebb nyersrostot és hamut tartalmaz, mint a kevés proteint tartalmazó.

Az I—III. táblázatban felsorolt buzatakarmánylisztmintákat mikroszkopailag is megvizsgáltam s azokat tisztának, hamisítatlannak és romlatlan minőségűnek találtam. Néhány üszögspórát és számba nem jövő mennyiségű buzaszórt és rostaaljat láttam ugyan a legtöbb takarmánylisztben, de ezen csekély mennyiségű fertőzőanyag gyakorlati szempontból egyáltalában nem volt jelentősége. A buzatakarmányliszt kifogásalan minőségű takarmányoknak bizonyultak, amit azért kell különösen hangsúlyoznom, mert más malomipari termékek, nevezetesen a korpák minősége még mindig nem kielégítő és sok panaszra ad okot. Megjegyzendő, hogy a gomba buzakorpát alig hamisítják, csupán a finomat, mely okból a gomba buzakorpa ára, noha a tápláló értéke kisebb, mint a finom buzakorpáé, mindig valamivel nagyobb, mint a finomé. Így f. év május havában 100 kg. finom buzakorpa ára 11.10 K., ugyanannyi a gomba buzakorpáé 11.40 K. volt. A gomba buzakorpának mindenemü hamisítása ugyanis igen könnyen felismerhető, míg finom buzakorpával mindenemü finom örlémény könnyen elkeverhető.

A finom korpának régebben divatban volt durva hamisítása rizshéjjal, köleshéjjal, kukorica-örleménnyel, földidőhőjjel stb., minálunk már alig fordul elő. Nincs tudomásom oly esetekről sem, hogy finom korpába homokot, szénasavas meszet vagy gipszet kevertek volna, az intézetünknek vizsgálatára beküldött finom korpák legnagyobb részében azonban malomkoptatóport találtunk, melynek jelenlétét a korpákba kerülő nagymennyiségű üszögspóra árulja el. Ha valamely korpában csak kevés rostaaljat és csak mérsékelt mennyiségű üszögspórát találtunk, megemlítjük ezt ugyan az elemzési bizonylatban, de megjegyezzük, hogy ez a korpa takarmányértékét lényegesen nem befolyásolja. Ha a korpának egyszerű mikroszkopos megtekintéséből azt látjuk, hogy az nagyobb mennyiségű üszögspórát tartalmaz, az üszögspórák mennyiségét súly szerint határozzuk meg. Vajjon sok koptatóport tartalmaz-e egy korpa, arról gyakorlatban mikroszkop nélkül olyképpen tájékozódhatunk, ha körülbelül 10 gramm korpát egy üvegpohárban 0.1 liter

vizsel felkavarunk. Ha sok koptatópor van a korpában, a durva héjrészek leülepedése után szürkésfekete színt, tiszta korpánál ellenben világossárgás színt mutat a folyadék. Ha egy korpa 0.5%-nál több üszögspórát tartalmaz, az árut kifogásoljuk és a bizonylatban feltüntetjük, hogy ily árunak finom buzakorpa néven való forgalombahozatala az 1895. évi XLVI. t. c.-be ütköző kihágás. Természetesen igen helytelen volna azt kívánni, hogy az 0.5%-nál több üszögspórát tartalmazó korpa semmisítessék meg; ily árutól azt kell kívánni, hogy annyi tiszta korpával kevertessék, hogy üszögspóratartalma 0.5%-nál kisebb legyen. Ha a forgalombahozó ezt nem teheti, az árut „üszög- és rostaaltartalmú korpa” néven kell forgalomba hoznia. Az üszög-tartalmú korpa megsemmisítésére azért nincs szükség, mert már végleg bebizonyítottnak tekinthetjük, hogy az üszögspóra nem ártalmas az állat egészségére. Mindazonáltal igen helytelen, hogy a malmok a korpa közé keverik a malomkoptatóport, mert a korpába kerülő üszögspórát a trágya útján megfertőzik a talajt, ill. az azor termő veteményt, a malmok tehát maguk segítik elő a későbbi buza előszkösödését.

Előfordul nálunk néha, hogy „kevert korpa” néven korpának és nagy részben értéktelen hulladéknak keverékét bocsátják áruba. Elégge hangsúlyozni nem lehet, hogy ilyet vagy más hasonló, az áru eredetét elfedő név alatt forgalomba hozott malomipari termékek vételétől tartózkodni kell. A „buzakorpa, rozskorpa vagy árpakorpa” néven forgalomba hozott árutól az 1895. XLVI. t. c. értelemében megkivánhatjuk, hogy romlatlan és hamisítatlan, idegen, értéktelen vagy közömbös, illetve ártalmas anyagtól mentes legyen. Azt azonban, hogy „kevert korpa” vagy más hasonló elnevezés alatt mi hozható forgalomba, semmiféle törvényes rendelkezés nem korlátozza.

Cikkem befejezésekor néhány példában rámutatok még arra, hogy a német vegykísérleti állomások még 1912-ben is igen gyakran voltak kénytelenek kifogásolni a korpák minőségét, míg a buza- és rozstakarmánylisztek minőségét ők is megfelelőnek találták. A berlini vegykísérleti állomás az említett évben 399 rozskorpából 87-et (21.8%-ot), 221 buzakorpából 32-öt (14.5%-ot) kifogásolt, mert azokba 36.75%-ig homok, 50%-ig rizs, köleshéj, faliszt, gipsz, földidő, kávé és kakaóhéj, kődióliszt, marólug, nyalósó és tengericsutkaliszt volt keverve. Buza- és rozstakarmányliszt hamisításáról az állomás jelentésében nincs említés, ellenben 176 rizstakarmánylisztből 12-öt (6.8%-ot) és 68 árpakorpa és árpatakarmánylisztből 27-et (39.7%-ot) kifogásoltak. A mőkerni kísérleti állomás 1912-ben 956 rozskorpából 380-at (89.8%-ot), 267 buzakorpából 58-at (21.7%-ot), 306 árpakorpa 194-et (63.4%-ot) és 132 rizstakarmánylisztből 27-et (20.5%-ot) kifogásolt hamisítás miatt. A hamisítóanyagok sorában a már felsorolt anyagokon kívül burgonyatörköly, olivamagliszt, zabhéj, tápiókamaradék, polyva, hererostaalj, malomkoptatópor is szerepel. Buza- vagy rozstakarmánylisztet egy esetben sem kifogásoltak.

A közölt adatokhoz hasonlókat olvashatunk a casseli, a speieri és a münsteri kísérleti állomások jelentésében is, melyek mindegyike élénk képét adja a malomipari termékek forgalombahozatalánál előforduló visszaéléseknek, melyeket Németországban, ugyálszik, még jóval kiterjedtebben üznek, mint nálunk. A takarmányok forgalombahozatalát szabályozó intézkedések

Németországban ugyanis jóval tökéletlenebbek, mint nálunk s az ottani érdekelt körök azok mielőbbi megváltoztatását igen erősen sürgetik. A német adatok figyelmeztetnek azonban minket is, hogy figyelmünket állandóan valamennyi nálunk forgalomban levő malomipari termékre terjesszük ki. A buzatakarmánylisztre a jelen cikkben és a buzakorpára már azelőtt közölt adatok tájékoztattak minket, hogy e két termék összetétele állandónak tekinthető, össze kell azonban hasonlítaniuk még e két malomipari terméknek hízaló és tejtermelő hatását szabatos állatkísérletek segítségével. Nálunk a konkoly, továbbá a rozsnak, az árpának és a rizsnek malomipari hulladékai szintén kedvelt takarmányok, miért is — a buza malomipari hulladékait is állandóan vizsgálva — ezeknek behatóbb vizsgálatára szintén ki kell terjeszkednünk, mielőtt a még sürgősebb természetű kísérletek elvégzése után a malomipari termékek részletes vizsgálatára kerül majd a sor.

IRODALOM.

A jó dohánykertész. Irta: *Kerpely Kálmán* gazd. akad. igazgató. *Köztelek Olcsó Könyvtára* VI. évfolyamának 5—7. a) füzet. 195 oldal, 55 képpel Budapest, 1914. Pátria nyomása. Ára 2 K.

Mezőgazdasági szakirodalmunk ismét egy igen értékes könyvvel gyarapodott, amely nemcsak a „Köztelek Olcsó Könyvtára”-nak lesz egyik legkiválóbb gyöngye, hanem határozottan egész mezőgazdasági szakirodalmunk egyik legjelesebb alkotása. Ha valaki, úgy elsősorban *Kerpely Kálmán* volt hivatott megírja, hiszen több mint két évtizede foglalkozik gyakorlatilag és tudományosan a dohány termelésével és kezelésével, nemcsak a hazai dohánytermelési viszonyokat ismeri a legrészletesebb alaposággal, hanem beutazta Európa összes dohánytermelő államait, 16 év óta vezet a debreceni m. kir. dohánytermelési kísérleti állomást és így valóban nagy nyeresége mezőgazdasági szakirodalmunknak, hogy szerzett széleskörű értékes tapasztalatait e füzetben közkinccsá tette. De különbs örömmel üdvözölhetik e jeles munkát a dohánytermelő gazdák, akik megbecsülhetetlen és minden pontjában teljesen megbízható tanácsadót nyernek benne, amelynek egy dohánytermeléssel foglalkozó gazda könyvtárából sem szabad hiányoznia.

Erre a jó dohánytermelési tanácsadóra annál nagyobb szükség volt, mivel a dohánytermelés terén általában még igen sok hibát követnek el és a szaktudás fejlesztésével s okszerűbb eljárások követésével dohánytermelésünket még nagymértékben lehetne javítani úgy mennyiség, mint minőség és végeredményben jövedelmezőség tekintetében. Hazánkban a dohánynyal beültetett terület jelentékeny részét a felesdohánykertészek művelik s így nagyrészt az ő szorgalmuktól és szaktudásuktól függ a dohánytermelés sikere, ezért elsőrendű érdekünk, hogy minél több jó dohánykertészünk legyen, akik nemcsak fáradságot nem kímélve gondtal ápolják és kezelik a dohányt, hanem akik meghallgatva és megfogadva a jó tanácsokat, kellő szaktudással is rendelkeznek s a helyes és kívánatos dohánytermelési és kezelési eljárásokat ismerik és követik. Hogy minél több ilyen jó dohánykertészünk legyen, első sorban ezt a célt kívánata szolgálni és elérni — miként a címe is elárulja — a szerző ezzel a munkájával, amely

errevaló tekintettel csak a dohánytermelés és kezelés gyakorlatával foglalkozik. De nemcsak a dohánykertészek szaktudásának megalapozására alkalmas ez a jeles munka, hanem nélkülözhetetlen minden dohánytermelő gazda számára, akinek dohánykertészeit vezetnie és irányítani kell, mert a dohánykertész csak ott mutathat fel jó eredményt, ahol a termelő is segítségére van. Így elsősorban minden dohánytermelő gazdának ismernie kell e könyv hasznos tanácsait, de viszont saját érdekében arról is gondoskodnia kell, hogy minden dohánykertésze ezeket elolvassa és gyakorlatilag hasznosítsa.

A könyv szabatos rövidséggel, emellett azonban a leggondosabb részletességgel felöleli a dohánytermelés és kezelés egész anyagát. Először a dohánytermelés előfeltételeiről, az időjárásról, talajról, vetésforgóról s a különböző dohányfélésekről szól, azután a dohányföld előkészítésével és trágyázásával foglalkozik, különös figyelmet fordítva a műtrágyázás gyakorlati irányu megvilágítására, majd a palántanevelést, a palánták kiültetését és a dohány ápolását tárgyalja. Kimerítően ismerteti a dohánylevelek törésére, felfűzésére, szárítására, válogatására, osztályozására és esomózására vonatkozó tudnivalókat, rövid tájékoztatást nyújt a magtermelésről és dohánynemesítésről, hasznos tanácsokat ad a különböző dohánybetegségek ellen való védekezésre nézve, végül pedig néhány különleges dohánytermelési és kezelési eljárásról is megemlékezik, úgy mint az árnyékosrendszerű dohánytermelésről, a dohányleveleknek tüvestől való szárításáról, a dohánylevélfűzőgépről és a dohány mesterséges szárításáról. A szöveget 55 eredeti csinos kép díszíti és magyarázza. A könyvet az anyag ügyes, könnyen áttekinthető csoportosítása, kiválóan szakszerű és gyakorlatias tárgyalás, világos, szabatos és könnyen érthető irály jellemzi, mint a jeles szerző minden írását, amely előnyös tulajdonságok lapunk olvasói előtt eléggé ismeretesekek. Így ez a füzet minden tekintetben igen sikerült alkotás és meg vagyunk győződve arról, hogy nagymértékben elő fogja segíteni az okszerű dohánytermelési és kezelési ismeretek népszerűsítését, a szakszerű tudás terjedését s ennek révén hasznosan fogja szolgálni dohánytermelésünk mennyiségének fokozását és minőségének javulását.

Az e rovat alatt ismertetett könyvek megrendelhetők a *Pátria r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében* Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

LEVÉLSZEKRÉNY.

E rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetései, lapreklamációi, esztendőztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Gyümölcsfák trágyázása. 122. kérdés. Van egy 10 holdas gyümölcsösünk (főleg alma, azonkívül szilva, körte, barack, cseresznye, meggy), mely be van gyepesedve; a gyepet kétszer kaszáljuk évenként. A gyümölcsös ötven év óta — vagy talán 15 éve is — semmiféle trágyázásban nem részesült. A gyümölcsfák egymástól távolsága 6 méter, sortávolsága ugyanennyi. A gyümölcsfák között sok az elvéhéd, szabály

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 2-4. SZ.

SZÁLLIT:

tatai, tokodi, dorogi	tatai	felsőgallai és niskolc-	felsőgallai
akna-, dara-, darabos és cséplési	tojás- és tégladiósgyőri	darabos és építkezési	M. Á. K. ... védjegyjű portland-
szenet.	brikettet.	meszet.	cementet.

BORSODI SZÉNBÁNYÁK RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 2-4. SZ.

SZÁLLIT:

Királdi	akna-, cséplési és darabos
Szászszentpéteri	SZENET
Szajókazai	
Budolftlepl és	
Kazincsi	

talán koronával bíró fa, melyek miután évek hosszú sora óta, alig részesültek némi ápolásban, vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyon kevés gyümölcsöt hoznak. Ezeket a fákat, de a fiatalabbakat is, pedig róluk némelyekről kora tavasszal két ízben is szedjük a hernyófészkeket, május hóban annyira megtámadják a sárgászínű apró hernyók, hogy az egész fa, számtalan hernyófészkektől bortva, teljesen levél nélkül marad.

Célszerű volna-e a régi fákat kiszedve, ugyanannak gödrébe fiatal fát ültetni? Mivel védekezhetünk a legkevesebb költséggel a májusi apró hernyók ellen? Célszerű volna-e a gyümölcsöt műtrágyával megtrágyázni, vagy tekintettel arra, hogy évek hosszú sora óta trágyázva nem lett, csupán istállótrágyával? Mivel a területet kaszálónak is használjuk, az istálló- vagy a műtrágyával, esetleg mindkettővel a fák trágyáztassanak-e meg a szokásos módon (korona szélén keskeny árkokba, vagy az egész területen hintessék-e el? Célszerű-e az ültetés alkalmával műtrágyát s mily műtrágyát, mily mennyiségben használni? Mi oka lehet annak, hogy még tavaly az öreg fák is dusan virágoztak, addig ez évben csak kivételesen néhány darab virágozott? Mely munka foglalkozik sampiongomba termelésével?

R. E.
Felelet a 122. sz. kérdésre. A régi fák helyébe, vagy azok kiásott gödrébe új fákat lehetőleg ne ültessünk, hanem oly helyet jelöljünk ki az új ültetendő fák számára, ahol még fa nem volt. Ha pedig a sorok irányát s általában az ültetés kötését vagy rendjét zavarni, vagy a soron kívül való ültetéssel elrontani nem akarjuk, akkor az ültetendő fa részére oly nagy gödröt ássunk, hogy a régi fa gyökereit teljesen kiszedhessük, s ebbe a gödrébe a felszínről, vagy esetleg távolabbról hordjunk ki nem zsarolt, jó erőben levő földet.

A májusi hernyókat, vagy az u. n. pókhálós hernyókat addig, míg a hajtások végén a pókhálós fészkekben tanyáznak, kézzel le kell mindenestől szedni és elpusztítani. A szedést azonban gyorsan végezzük, mert a hernyók meglehetősen fürgék. A nagyobb fészkeket erősebb dohánylugoldattal (1 hl. vízre 10—12 kilogramm dohánylug) perme-

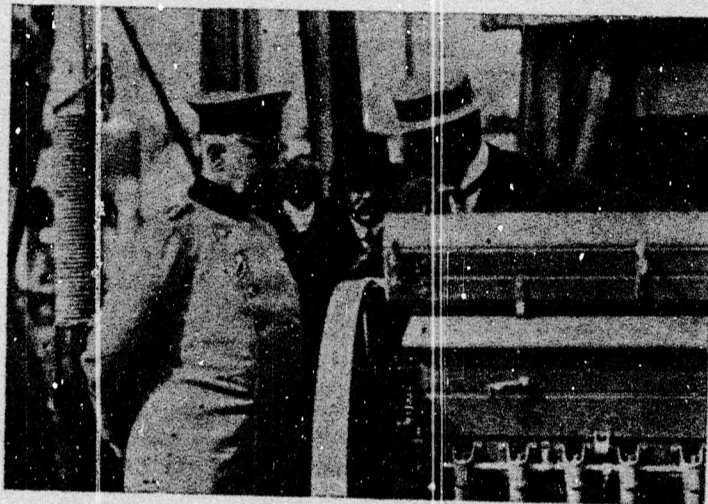
tezzük be. Permetezésre ujabban az ólomazotot is ajánljuk. (Bővebben lásd „Gyümölcskert védelme az elősdiék ellen” című füzetet, írta Jablonovski József, Köztelek Olcsó Könyvtár.)

Ha a gyümölcsfák alját kaszálónak használjuk, akkor a kaszálónak műtrágyával való kezelésére nézve a talaj minősége irányadó, ehhez képest homokos talajon mindháromféle műtrágya, agyagos vagy kötött talajon azonban legtöbbször csak foszforsav- és nitrogéntrágya adandó, míg kálitrágya csak az esetben, ha annak hasznát kísérletek útján megállapítottuk. Holdanként 150—200 kg. szuperfoszfát, 75—100 kg. 40%-os kálisó ősszel adandó, míg a 30—40 kg. chilisálétromot tavasszal kell elszórni. Mindhárom trágya az egész területen egyenletesen szórando el. A gyümölcsfák trágyázására is használhatunk

műtrágyákat. A műtrágyákat oda kell juttatnunk, ahol a fának legduzsabb gyökérzete van, a fa kerülete a csurgó alatt ásandó körülbelül egy méternyi szélességű árkoeskába, ahol a trágya a talajjal jól összekeverendő. A nehezen oldódó műtrágyaféléket mindig ősszel kell elhinteni, míg a könnyen oldódókat tavasszal. Így a thomassalak, kainit ősszel, a szuperfoszfát, kén-savas ammóniák, a 40%-os kálisó legkésőbb február—márciusban, a chilisálétrom pedig április—májusban szórando el. Zárt gyümölcsösökben 1 ár területre a következő trágyákat számíthatjuk: 8 kg. thomassalakot vagy 6 kg. szuperfoszfátot, 4 kg. kén-savas ammóniát és 4 kg. 40%-os kálitrágyát. Egy fiatal vagy törpe fára számíthatunk 1/4 kg. kén-savas ammóniát, 1/4 kg. szuperfoszfátot és 1/4 kg. 40%-os kálit. Idősebb jól kifejlődött fákra egy-egy kilogrammot adhatunk mindhárom trágyaféléből.

Ültetés alkalmával sem műtrágyát, sem istállótrágyát nem adunk. Később azonban a rendszeres trágyázást 3—4 évenként a gyümölcsfák is nagyon meghálálják.

A gyümölcsfák trágyázására bővebb utasítások

224. ábra. „A. D. L. G.” hannoveri vándorkiállításán résztvevő a Deutsche Düngungsgesellschaft is, amely a MAV. gépgyára vezérigénységének a szerve és bemutatja a magyar gyártmányú Rekord II. műtrágyaszórával kombinált vetőgépeket, amelyek iránt a soratrágyázás kérdésére egyre nagyobb figyelmet fordító német gazdaközönség élénk érdeklődést tanúsított. Képünk azt a jelenetet mutatja, amidőn az oldenburgi nagyherceg, aki a kiállítás végnöke volt és maga is jeles gazda, a magyar gépeket megismereli és a soratrágyázógép szerkezetét elmagyaráztatja.

találhatók „Die Düngung der Obstkulturen” című munkában írta Pfyffer v. Altshofen. Továbbá ajánljuk a „Gyakorlati Gyümölcstermelés” című füzetet. Írta rudinai Molnár István. (Köztelek Olcsó Könyvtára.)

A csiperke gomba rendszeres termelésére nézve kellő tájékoztatást nyújt a „Zöltségtermesztés” című füzet. Írta Csapáry Bertalan. (Köztelek Olcsó Könyvtára.)

A spárga trágyázása sóval. 123. kérdés.
Miután egy magyar műben olvastam, hogy a spárgának trágyázása sóval előzetes próba nélkül nem ajánlható; egy német műben pedig azt, hogy miután a spárga egy sónövény (Salzpflanze), jó hatást gyakorol reá az augusztusban a tövek körül alkalmazott közönséges trágyás, kérek felvilágosítást arra nézve, hogy ajánlatos-e egy-

általában a sóval való trágyázás s ha igen, hogy évente alkalmazandó-e sótrágyázás, vagy milyen időközökben? Továbbá a só poralakban, vagy oldott állapotban alkalmazandó-e és mennyi egy tőre? Továbbá kérek arra nézve is felvilágosítást, hogy a spárga hajtása megindultával, a spárgahajtások közül az első 2—3, vagy pedig az első közül 2—3 hajtás hagyandó-e meg?

A. J.
Felelet a 123. sz. kérdésre. Christ „Gartenbuch” című könyvében olvasható, hogy a spárga tengerparti növény s Török- és Oroszország homok-sivatagjain a tengerpartok nedves, homokos, laza és sós talajában vadon nő s ebből következik, hogy a spárga lazatalajt kíván s hogy szereti a honyhasót. Mondják, hogy a konyhasó a spárga izére van igen jó befolyással s holdanként 150 kg-ot ajánlanak a spárgával beültetett területre. E célra természetesen az olcsó hulladék-só vagy ipari só is megfelel s a trágyásó nem egyéb, mint ilyen vagy denaturált honyhasó. A konyhasó egyébként olyan elemekből áll, amelyek nem tartoznak a szükséges növényi táplálóanyagok közé s éppen ezért ha termés-

fokozó hatása némely helyen mutatkozik is, az csak közvetett lehet, amennyiben a talajt alkotó némely anyagokra oldólag hat, a kálit és foszforsavat könnyebben mozgóvá teszi s ezek könnyebben juthatnak a növény gyökerekehez. Lazatalajokon ez a tulajdonság azt eredményezheti, hogy az értékes anyagok egy része kilugoztatván, veszendőbe megy. Egyébiránt a spárgának konyhasóval való trágyázásáról és ennek eredményéről bővebb tapasztalataink nincsenek. Az, hogy a spárga hajtásának megindultával az első 2—3, vagy az első közül 2—3 hajtást hagyunk-e meg, különös jelentőséggel nem bír.

Bolgárkertészet létesítése. 124. kérdés. Szolnokhoz 16 kilométerre, köut mentén fekvő birtokon van egy, per centként 150 centiméter magasságban 25 liter vizet adó, 17 C-foku artézi kut. A kut vize nem kénese, elég lágy s dohányypalánták öntözésére kiváló. A kut mellett elterülő 50 holdnyi (1200 □-ölével) termőföld talaja 60—70 centiméterig barna homokos agyag; azon alul 180—200 centiméterig sárga homokos agyag. A szőlő kitünően diszlik benne. Célszerű lenne-e kis bolgár kertészetet

létesíteni s hány holdra lenne elegendő a kut vize? Hol kell igazi jó bolgárkertész után tudakozódom s az állam ad-e valami támogatást ujonnan létesítendő bolgárkertészet céljaira? Megjegyzem még, hogy a kut vize 8 év alatt egy 3 holdas, 120 centiméter mély halastóban van összegyűjtve s e tőből igen nagymennyiségű vizet vonhatnak el a kertészet céljára. T. J.

Felelet a 124. sz. kérdésre. Jelen esetben az egész 50 hold területnek zöltségtermelésre való berendezése ajánlható. Az egyes konyhakerti növényeknek vizigénye kisebb-nagyobb lévén, a termesztésre kiválasztandó zöltségfélék arányával alkalmazkodni lehet a rendelkezésre álló viz mennyiségéhez. A káposztafélék, saláta, retek, tök, paprika, zeller, pórhagyma sok vizet kívánnak, míg a sárgarépa, petrezselyem, pasztinák

SABORSKY EDE és Tsa, BUDAPEST-WIEN

elvállalja ugy a budapesti, mint a wieni piacon szarvasmarha-, sertés- és juhküldemények bizományi legjobb és legelőnyösebb értékesítését.

Küldemények BUDAPESTRE: Szarvasmarha-, borju- és juhküldemények; Budapest-Ferencváros, marhavásár. Sertésküldemények; Budapest-Ferencváros, sertésvásár.
Küldemények címzése Wienbe: WIEN, St.-MARK.

Budapesti sürgőncim: SABORSKYÉK BUDAPEST. Budapesti telefon (Interurban): Sertésvásári közp. iroda: „József” 18—30
Wieni sürgőncim: EDE WIEN. Marhavásári iroda: „József” 18—89

Magyar, német, szerb levelezés. **Megbízható, gyors felvilágosítás.**

kevesebb vízzel beérik, sőt tulságos öntözésük rontja minőségüket s eltarthatóságukat. A hűtelyesek, dinnye stb. jól tűrik a szárazságot, ezeknek vizigénye igen csekély. Évi öntözésre nagyobb vizigényű növényekre 800 milliméter vizet számítva, 1 m²-re 80 liter víz esik. Öntözővízre természetesen csak a nyári hónapokban van szükség, a kut által szolgáltatott víz mennyiségének tehát körülbelül felét számítjuk, ami perconként 25 liter vízszolgáltatás mellett 130 napra 6480 m³ elegendő volna 8,1 hektár, vagyis mintegy 18,5 magyar hold területre. Ha most ehhez a hozzávetőleges adathoz figyelembe vesszük, hogy a kut által a téli félévben szolgáltatott vízmennyiség is alkalmas módon összegyűjthető s megfelelő emelőkészülékek alkalmazásával annak idején öntözési célra felhasználható, továbbá hogy a termelendő növényeknek más csoportja jóval kevesebb öntözővízzel beéri, akkor az 50 magyar hold területnek zöldségtermelésre való használata esetén az öntözővíz kérdése megoldottnak tekinthető. Zöldségtermeléshez értő kertmunkások iránt tessék a nagytényi állami kertészetnél érdeklődni. Az itt kiképzett kertmunkások esetleg mint munkavezetők vagy mint bérlők nyerhetnek alkalmazást vagy foglalkozást s ha közös termelésre többen összeállnak, zöldségtelpek beállításában állami támogatásban is részesülhetnek. P.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	
Az OMGE. közleményei -----	Olda
Mezőgazdasági szemle -----	1929
A buzatakarmányliszt és egyéb malomipari termékek -----	1931
Tárca.	
Mezei szarvasok -----	1930
Irodalom -----	1936
Levélzsekrény -----	1936
Vegyesek -----	1938
Kitüntetés. — Gyapjuárverés. — A homoki szőlősgazdák VI. országos kongresszusa. — A veszprémi lópatkoló tanfolyam vizsgája. — Méhészeti tanfolyam tanítók és földművesek részére. — Herezuzással történő ivartalanítás megtiltása. — Nimród. — A cséplő-vállalkozó által üzemében alkalmazott gépész — iparossegéd. — Védekezés a peronoszpóra ellen. — A gazdaságok szén-szükségletének beszerzése. — Munkáskínálat. — A kecskeméti gyümölcs pác. — Állatforgalmi korlátozások. — Gazdasági altisztító tanfolyam. — Baromfitenyésztési tanfolyam nők részére. — Új állatbiztosító szövetkezetek. — Új marharakodó állomások -----	1939
Kereskedelem, tőzsdé -----	1940
Szerkesztői hírek -----	1940

Kitüntetés. A király a személye körüli miniszter előterjesztésére **Knoblauch** Sándornak, a Hofherr, Schrantz és Clayton-Shuttleworth részvénytársaság budapesti cég igazgatójának a kereskedelem terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett igazgató 1866. óta áll a Clayton-Shuttleworth cég szolgálatában, annak

több évtizede már igazgatója, akinek kiváló szaktudását és előzékeny eljárását a gazdaközönség széles rétege ismeri és különösen sokra becsüli nála, hogy az üzleti érdeket mindenkor kellően össze tudja egyeztetni a közérdekkel és üzletfelei jóvoltával. Legfelsőbb kitüntetése alkalmával mi is melegen üdvözljük.

Gyapjuárverés. A Magyar Általános Hitelbank által rendezett gyapjuárverések idei első sorozata július hó 8-án és 9-én folyt le a rendes vevőközönség részvételével, amelyen megjelentek a földművelésügyi és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium képviselőiben **Rodiczky Jenő** dr. udvari tanácsos és **Szűts Lajos** dr. miniszteri osztálytanácsos, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőiben **Mutschenbacher Emil** dr. tiktár, továbbá képviseltette magát a székesfőváros tanácsa, a budapesti kereskedelmi és iparkamara és a cs. és kir. közös hadügyminisztérium. Az árverések az általános irányzattal összhangzatban igen mozgalmasan folytak le és a nagyszámban jelentkezett vevőközönség vonakodás nélkül engedélyezte az utolsó hetekben bekövetkezett és az antwerpeni, valamint a londoni aukciók által a napokban elfogadott nagyarányú áremelkedést. A kereslet főként ama hosszú, erős fésűgyapjuk iránt mutatkozott, melyek a kínálat zömét is képezték és ezek 10 és 20% között váltakozó áremelkedésben részesültek a megelőző évi júliusi árakkal szemben. Legjobban érvényesült az emelkedés a katonaposztó gyártására elsősorban alkalmas anyagnál, csekélyebb arányban a rövidebb vagy kevésbé szilárd tétéleknél, melyek közhasználati szövetek készítésére szolgálnak. Kifejezett szövetgyapjuk eppenséggel csekély keresletet találtak és csak mérsékelt árjavulásban részesültek. Minden újabb áremelkedés híján maradtak a finom posztómerinók. Durva fajtákból, azaz cigája- és rackaminőségekből csak kis mennyiség volt kiállítva és erre a kevésre is alig akadt érdeklődő, mert a gyárosok egy része már előzetesen fedezte ily természetű szükségletét a vidéken, átlag 10%-kal drágább áron, mint a megelőző évben. A kiállított 9651 zsákból elkel 7700 és pedig a következő árakon: Merinóposztó legfinomabb, hátmosású 600 K., szennyes 174—210 K., merinóposztó finom szennyes 150—160 K., finom szövet, szennyes 166—216 K., középfinom szövet hátmosású 362—424 K., szennyes 156—210 K., közepes szövet hátmosású 324—372 K., szennyes 148—185 K., finom fésűs, hátmosású 400—450 K., szennyes 162—224 K., közepes fésűs hátmosású 362—390 K., szennyes 150—206 K., alárendelt és hibás fésűs hátmosású 286—364 K., szennyes 130—170 K., cigája, szennyes 150—224 K., racka, hátmosású 260 K., legfinomabb bárány szennyes 190—228 K., középfinom bárány hátmosású 400 K., közepes és alárendelt bárány, szennyes 136—184 K.

A homoki szőlősgazdák VI. országos kongresszusát szeptember 20—22. napjain tartják meg Szegeden. A kongresszuson **Jablonski József** a m. kir. rovarani állomás igazgatója a szőlómoly elleni védekezésről, **Angyal Dezső** kertészeti főfelügyelő pedig a homokon való egységes gyümölestermelésről és a homoki gyümölcs értékesítéséről tart előadást. A kongresszussal egyidejűen országos bor-, szőlő-, gyümölcs- és

terménykiállítás is rendeznek Szegeden, melynek bejelentési lapjait most küldték szét a termelőknek.

A veszprémi lópatkoló tanfolyam vizsgája. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület a földművelésügyi minisztérium támogatásával Veszprémben patkolási tanfolyamot rendezett, amely január hó 4-én kezdődött és június hó 28-án nyert befejezést. A 29 hallgató részben önálló kovácsmester, részben legalább is két évet szolgált kovácssegéd volt. Az előadás elméleti és gyakorlati volt, elméleti előadó **Havas Jakab** m. kir. állategészségügyi felügyelő, gyakorlati előadó pedig **Sebestyén Dénes**, a hajmákeri 7-ik honvédtüzérezred főpatkolómestere volt. A 29 hallgató közül 20 hallgató tett vizsgát, amelyen **Tátray János** budapesti kerületi m. kir. állategészségügyi főfelügyelő elnökölt. A vizsga, amely a közigazgatási hatóságok és a gazdaközönség élénk érdeklődése mellett folyt le, igen jól sikerült és **Havas Jakab** m. kir. állategészségügyi felügyelő érdemes munkásságát dicsőri.

Méhészeti tanfolyam tanítók és földművesek részére. A Baranyamegyei Gazdasági Egyesület méhészeti szakosztálya az okkerü mehtenyésztés elsajátítása céljából tanítók és földművesek részére augusztus 16—30 napjain **Gerdin** méhészeti tanfolyamot rendez. A tanfolyamra husz hallgatót vesznek föl, kik egyenként 10 korona utazási költséget kapnak s ezenkívül a tanfolyam vezetőjénél ingyen ellátásban és elszállásolásban részesülnek. A tanfolyamon a méhészet elméleti és gyakorlati ismeretein kívül a résztvevők lehetőleg a kaptárkészítést is tanulni fogják. A fővétel iránti kérelmeket **augusztus 1-ig** kell beadni a gazdasági egyesület titkári hivatalának.

Herezuzással történő ivartalanítás megtiltása. Amint ismeretes, az ország egyes részeiben a bikák és kosok ivartalanítását újabban herezuzással végzik, pedig ez az eljárás semmiképpen sem felel meg a kívánalmaknak. A herék működésének megszüntetése céljából végzett zuzás ugyanis nem szünteti meg biztosan a herék működését és amellett, hogy az állatoknak hosszú ideig tartó fájdalmat okoz, a hizóállatok vágóértékét is esökkenti, mivel a zuzás gyuladást és utóbb heges kötőszövetzaporodást idéz elő nemcsak a herékben, hanem esetleg a lágyécsatornát határoló izmokban is. Minthogy tehát ez az ivartalanítási eljárás sem nem gazdaságos, sem a kívánt célt kellőképpen nem szolgálja és az állatok felesleges nagyfokú kínzásával jár, a földművelésügyi miniszter az országos állategészségügyi tanács szakvéleménye alapján f. évi június 12-én 48.246. szám alatt kiadott rendeletével annak gyakorlását tiltotta és a tilalom megsértése, mint kihágás, 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtandó.

Nimród. Ferenc Ferdinánd trónörökös magyarországi vadászatainak emlékét ülti fel a Szabó Kálmán szerkesztésében megjelenő Nimród képes vadászújság e heti száma s számos képet közöl a különféle vadászatokról s kimerítő ismertetést hoz a trónörököséről, mint vadászurról. Ezenkívül **Berehtold** külügyminiszter árpádalmi vadászata és egy vadkecskevadászaton készült felvételeket mutatja be. Kiváló szakírók írták közleményeit és egy olyan fegyverpróbatáblázatot közöl, mely mindenkire nézve, aki a löfegyver iránt érdeklődik, szerfelett tanulságos. Bárbeadó vadászterü-

Legjobb minőségű kölest, mustármagot, pohánkát, tarlórépamagot, továbbá zöldtakarmánytermelésre kitűnő tengerit, következő fajokban: fehér gyöngy, Elefánt és Protein, ajánl:

MAUTHNER ÖDÖN OS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.

Munkásk rendelkező

SZI

leteket és e heti vadászeseményeket ismerteti változatos rovataiban. E diszesen kiállított lapból mutatószámot a kiadóhivatal (VI., Egyetem-utca 4., Franklin-Társulat) küld.

A cséplővállalkozó által üzemében alkalmazott gépész — iparossegéd. B. F. b-i járás főszolgabírájához beadott keresetében előadta, hogy L. J. felfogadta a B-n dolgozó cséplőgépe mellé gépkezelőnek havi 150 K. készpénz és teljes ellátás mellett, egy havi járandóság biztosításával. Pár nap múlva azonban minden ok nélkül elbocsátotta. Kérte tehát, hogy L. J. készpénzjárandóság és ellátás címén összesen 75 K. 80 fill. megfizetésére kötelezzék. A főszolgabíró a panaszt „illetékesség hiányából” elutasította, mert egy minisztertanácsi határozat értelmében a gépészfoglalkozásból kifolyólag támasztott kereset elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Erre B. F. keresetét a b-i kir. járásbíróhoz adta be, amely hivatalból észlelt pergatlóok alapján a pert megszüntette, mert a tárgyalás adataiból és különösen felperes szolgálati szerződéséből kitűnően a kereset tárgyát a felperes, mint cséplőgépkezelő és alperes, mint cséplőgéptulajdonos közötti munkaviszonyból a felperes által munkabére iránt támasztott igénye képezi, ezt a keresetet pedig elsősorban az iparhatóság tartozik érdemileg elbírálni. A hatásköri bíróság ebben az ügyben 1913. évi 157. számú elvi határozatával az eljárást a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozónak azért mondotta ki, mert nem vált vitássá, hogy L. J. a cséplések elvállalásával iparszerűleg foglalkozott és ebben az iparban B. F.-t a gépész munkák teljesítésére segédül alkalmazta s így ebből a szolgálati viszonyból merített követelése az 1884. évi XVII. t. c. 176. §-ában foglalt rendelkezéshez képest elsősorban az iparhatóság (közigazgatási hatóság) előtt érvényesítendő és ezt az előzetes eljárást nem pótolja az iparhatóságnak az illetékeltenség kimondására szorító határozata.

Védekezés a peronoszpóra ellen. Ma már minden szőlősgazda tudja, hogy kizárólag permetezéssel a fűrtökön mutató peronoszpóra, tehát annak legveszedelmesebb formája ellen, lehetetlen védekezni. Csak úgy eddig oly anyag nem áll rendelkezésre, mely poralakban is kellő védelmet lett volna képes a szőlőfűrtök és lombjainak nyújtani és amely nagy finomsága miatt mindenhol képes lett volna behatolni és jól oda tapadni. Ilyen szer a Magyar Mezőgazdák Szövetsége (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) által már ötödik éve forgalomba hozott „Pulvazuró”, egy nagy részgálicsattalommal bíró, mézszel, keleten közömbösített, igen finom szemcséjű, kitűnően tapadó por, mely a peronoszpóra elleni küzdelemben elsőrendű szerepet játszik. Különösen virágzás idején, midőn a szőlőbimbókba a permetezőoldat nem képes behatolni és így azok a fertőzésnek teljes mértékben vannak kitéve, látszik a Pulvazuró alkalmazása nagy horderejűnek. A teljes lombozatu szőlőben minden porához kat. holdanként kb. 5 kg. por szükséges. Bővebb felvilágosítást a Magyar Mezőgazdák Szövetsége szőlészeti osztálya ad.

A gazdaságok szénszükségletének fedezése. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége anyag-osztálya felkéri a gazdákat, hogy szénszükségletük fedezésére megrendeléseiket most már sürgősen adják fel, hogy a pontos időre való szállítás biztosítható legyen. Ismeretesek azok a bajok, amelyek a nyári időben, főképpen a vagonhiány következtében beállani szoktak, kívánatos tehát, hogy a bányák jóelőre tájékozva legyenek a szállítások idejéről. A rendeléseket a Magyar Mezőgazdák Szövetsége anyagosztályához (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) kell küldeni.

Munkáskínálat. Beniszka József 80 munkással rendelkező munkásgazda arra kért, hozzuk a

gazdaközönség tudomására, hogy aratási, cséplési és őszi mezőgazdasági munkára vállalkozik, a munkások azonnal készen állanak az indulásra. Címe: Beniszka József munkásgazda, István-Szabadja, u. p. Nyitra-nyók, Nyitra megye.

A Kecskenéti gyümölcspiacon a kereslet és kínálat élénk, sok külföldi kereskedő is van Kecskenéten. Hivatalos jelentés szerint az árak kilogrammonként fillerekben a következők: cseresznye, befőzni való 34—60; meggy, közörséges 16—18, befőzni való 50—54; kajszinbarack I. rendű 18—24; II. rendű 6—9; vajalma 34—40, tüköralma I. rendű 36—42, II. rendű 20—24; szilva, bónabéni 16—20, duránci szilva 40—44, zöldbab 12—14; uborka, savanyítani való 160—180, uborka, salátának 300—420.

Allatforgalmi korlátozások. A cs. és kir. osztrák földművelésügyi miniszter rendelkezése szerint a *ragadós száj- és körömfájásnak* határszélei kerületekben való fennállása miatt tilos a hasított-körmű állatokat Ausztriába bevinni: Moson megye nezsideri és rajkai, Nyitra megye vágújhegyi, Pozsony megye malackai és pozsonyi járásából, valamint Szentgyörgy r. t. városból, Sopron megye kismartoni, nagymartoni és soproni járásából, valamint Kismarton és Ruszt rend. tan. városokból, Trencsén megye trencsényi és vágbesztercei járásából, valamint Trencsén rend. tan. városból, Vas megye feisőri és községi járásából, valamint Pozsony th. joggal felruházott város területéről. A *sértések* fennállása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitelére: Moson megye nezsideri, Nyitra megye vágújhegyi, Pozsony megye malackai és pozsonyi járásából, valamint Szentgyörgy és Pozsony városokból, Sáros megye bártfai járásából és Bártfa városból, végül Zala megye alsólendvai járásából. A *sértésorbán* fennállása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitelére: Moson megye rajkai, Pozsony megye pozsonyi járásából és Szentgyörgy városból, Sopron megye felsőpulyai, Trencsén megye puhói, Vas megye muraszombati és szentgothárdi, valamint Zala megye alsólendvai járásából.

Gazdasági altisztképző tanfolyam. A somogy-szentimrei m. kir. földművelésiskolánál 1914. év október hó 1-én nyílik meg a 3-ik gazdasági altisztképző tanfolyam. A tanfolyam 2 év alatt képez ki uradalmi gazdaságok részére gazdasági altiszteket elméleti és gyakorlati alapon. A tanfolyamon fizetési és ingyenes helyek vannak. A fizetési helyen az évi teljes ellátás díja 300 korona. Ingyenes helyre akármely szegénysorsú ifjú bejuthat, ha szegénységét hatósági bizonyítvánnyal igazolja. Feltételek: 1. Legalább 22 éves életkor; a volt katonai altisztek előnyben részesülnek a felvételnél. 2. Erős, egészséges és mezei munkára alkalmas testalkat. 3. Elemi iskolai végzettség. 4. A szülők beleegyezése az iskolába beléphetésre. 5. Kifogástalan erkölcsi előélet. Kérvények legkésőbb augusztus 20-ig benyújtandók. Bővebb felvilágosítást szívesen ad előzővel, vagy írásban a földművelésiskola igazgatósága Somogy-szentimren.

Baromfityesztési tanfolyam nők részére. A gödöllői m. kir. baromfityesztő munkások képző iskolában állandó baromfityesztési tanfolyamot tartanak. A tanfolyam célja a nőknek gyakorlati kiképzése a baromfityesztés minden ágában. Az iskola a m. kir. földművelésügyi miniszter felügyelete alatt áll. A gyakorlati ismeretek megszerzése végett kötelesek a tanfolyamon résztvevők az iskola telepén a baromfityesztéssel kapcsolatosan előforduló munkálatokat végezni. A felvételt a kérvények az iskola vezetőségéhez tímeze Gödöllőre bármikor beadhatók. A felvétel feltételei: 1. 18 évet betöltött és 30 évet meg nem haladott életkornak igazolása. 2. Egészségi állapotáról szóló orvosi bizonyítvány mellékelendő. 3. A magyar nyelv tudása kötelező. 4. Igazolni kell, hogy a belépni óhajtó irni és olvasni tud. Az oktatás díjmentes, sőt a növendékek teljes ellátásban is részesülnek. Ruhára, valamint egyéb kisebb költségek fedezésére havonként személyenként 15 K.-t kapnak.

Uj állatbiztosító szövetségek. A Magyar Kécskés Állatbiztosító Szövetkezet legutóbb Harkány, Szencse, Kilyénfalva, Magyarszögyén, Német-szögyén, Zaránd, Bakabánya, Bárdfalva, Felső-kálmfalva, Mikolapatak, Kálló, Zsámbék, Pozsony-závod, Szalóka, Nyirgyulaj, Szepesedeleny, Csütörtökhely, Ruszkin és Majormező községekben alakított állatbiztosító szövetségeket. A nyár folyamán a központ saját költségén vasárnap és ünnepnapokon csak azokba a községekbe küldi ki tisztviselőit, amelyek tőle (Budapest, IV., Papnövelde-utca 10.) nyomtatványokat kértek s ezek vétele után a szövetséget megalakítása céljából a központot felhívják.

Uj marharakodóállomások. A földművelésügyi miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértően a m. kir. államvasutak kezelése alatt álló Kassa—Hegyaljai h. é. vasut vonalán, Zemplén megye területén fekvő *Tály* állomást, továbbá a m. kir. államvasutak vonalán, Békés megye területén fekvő *Nagylapos* állomást, kizárólag *Balogh* Lázár földbirtokos élőállatszállítmányainak ki- és berakása céljából marharakodóállomásokul engedélyezte.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkétri nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

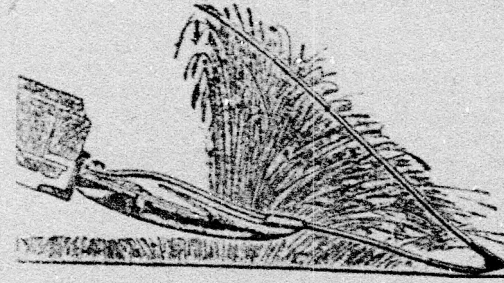
44 darab eredeti amerikai
tárcsásborona

(12 és 14 tárcsás)

darabonként 200 kor.-ért eladó.

SCHLICK-NICHOLSON Gép-, Wagon-és Hajógyár R.-T.
BUDAPEST. 5887

Figyelmeztetés!

Kérem a szűkséges

kalászemelőket,

melyek 1912. és 1913. idényben kitűnően beváltak és melyeknek segítségével

ledőlt vetéseket játszva lehet aratni

már most megrendelni, hogy a beérkező megrendeléseket azonnal elintézhessenem.

Referenciával minden vidékről készségesen szolgállok.

TANCZER JÓZSEF

BUDAPEST, V., ALKOTMANY-U. 27.

Telefon: 28—32. 5792 Sürgőnycim: Cultivator

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár

GARVENSWERKE,

WIEN, II., Handelsquai No. 130.

Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6

KERESKEDELEM, TŐZSDE

Napijelentés a gabonátőzsdéről.
1914. július 14

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A mai készáruüzletben az árak változatlanok voltak. Az összforgalom 5-6000 q-ra volt tehető.

Uj búzát most már csupán minta alapján vásárolnak.

Közben az üzletmenet változatlan, Budapesten 18-40-18-50 koronával fizetik.

Árpában szórványosan történnek üzletkötések. A piacra kerülő tételeknél sok a szorult szem.

Zabban változatlan az árfolyam. Budapesten 14-60-14-70 koronával fizetik.

Tengeriárak szintén változatlanok. Budapesten 14-70-14-80 koronát jegyez.

Eladatott:

- Buza. Román: 1000 mm. 76 k. 26-40 K.
- Uj buza. Pestvidéki: 800 mm. 76 k. 26-90 K. jul.
- Bácskai: 200 mm. 79 k. 26-90 K. prompt.
- Uj rozs: 200 mm. 18-70 K. ppar., 200 mm. 18-50 K. ppar. jul., 200 mm. 18-75 K. ppar. prompt
- Ó rozs: 100 mm. 18-40 K. ppar.
- Zab: 110 mm. 14-55 K., 100 mm. 15- K., 450 mm. 14-40 K. kpl., 200 mm. 13-60 K. dohos. 200 mm. 13-30 K. dohos. kpl., 300 mm. 14-60 K. kpl.
- Tengeri: 250 mm. 14-70 K. ab hajó, 200 mm. 14-70 K. nagyban.

Határidőárak.

(Déli záriat.)

Buza 1914 októberre	25 98 K.
Buza 1915 áprilisra	26 18 "
Ros 1914 októberre	18 76 "
Zab 1914 októberre	15 56 "
Tengeri 1914 júliusra	14 58 "
Tengeri 1914 augusztusra	14 84 "
Tengeri 1915 májusra	14 20 "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1914. július hó 14-én. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhoztak a szokott községekből 112 szekér réti szénát, — szekér muhart, 3 szekér zsupszalmát, 25 szekér almaszalmát, — szekér takarmányszalmát, — szekér tengeriszárt, 63 szekér lóherét, lucernát, zabosbükönnyt stb., — szék szecskát.

A forgalom közepes.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna I. r. 6 —, réti széna II. r. 6 —, réti széna I. r. uj 800-940, réti széna II. r. uj 500-760, réti széna csomagolásra 420-500, muhart —, zsupszalma 560-680, almaszalma 400-500, takarmányszalma —, tengeriszár —, zabosbükönny (uj és ó) 560-840, lóhere —, lucernas 600-900, kólea —, sarju —, szalmaszecskák —, összes kocsi-szám 203. Összes súly 243,600 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben a lefolyt két héten a kereslet élénkebb volt és főleg őszi hónapokra szóló kötéseket iránt volt élénk érdeklődés, azonban a kartellgyárak főleg csak augusztus végéig eszközölnek kötéseket és így a termelésre a vidéki egyezményen kívüli finomított és mezőgazdasági finomított részéről történt néhány kisebb kötés.

Elkelt finomított szesz nagyban adózva 203-204- K-ig, adózatlanul 64-65- koronáig, míg ellenben kisebb tételek adózva 206-207- K-ig keltek.

Denaturált szesz tartott áron kelet el hordóval együtt 51- koronáig kötésre. Egyes barellók 1-2 koronával drágábban. Tartányáru 45-46 K-ig jegyeztetik.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről új termelési időnyre még mindig gyér a kínálat és csak jegyzésen alól történt eladás. Lloyd jegyzésen alul 2-50-3 K-ig, finomított jegyzésen alul 9 koronáig.

Exkontingens szesz tartott áron kelt.

Budapesti jegyzés:

Kontingens nyersszesz	57-58-	nagyban
Finomított szesz adózva	203-204-	koronákban
Finomított szesz adózatlan	64-65-	
Nyers szesz adózva	201-202-	
Denaturált szesz	51-51 50	

(Az irak 10,000 literfokként táb. III. hordó nélkül készpénzfizetés mellett értendő.)

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmányosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos búzalisztjegyzesei 100 kilogrammonként Budapesten, elegysúly, tisztasúlyként szákszál.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ar. E.:	41-80	41-	40-20	38-40	38-60	38-60	36-40	34-40
			71/8	79/4	8			
			32-40	28-	13-60			

Rozslisztárak:

Szám:	0	0/1	1	WR.	II.	II/B.	III.
Ar. E.:	33-40	32-40	30-40	27-	27-	20-	18-

A többi abraktakarmányok árak a következők voltak Budapesten szákkal teljes vagonrakomány vételéről 100 kg-ként:

Fino n buza korpa azonnali szállításra	9 60-9 70
Goromba buza korpa azonnali szállításra	9 80-9 90
Fino n korpa IX.-XII. száll.	9 70-9 80
Ros korpa azonnali szállításra	10 80-10 90
Árpadára és árpaderece	11 35-11 45
Malomkonkoly azonnali szállításra	10 60-11 70
Budapesti gyári reppapagácsa	14 20-14 30
Szárított moslék zsák nélkül ab Budapest	15 25-
Szárított répaszelet zsák nélkül ab cukorgyár apr.-máj.	10 30-10 60
Maláacsira	15 25-15 50
Szörpölé 48-50% cukortart. hordó nélkül ab cukorgyár	8 50-9-

A budapesti tojástőzsde árjegyzései.

1914. július 13.

Tiszavidéki: eredeti	82-	K.
Erdélyi: eredeti	88-	K.
Selejtes: apró és piszkos	72-	K.
Kosráru (16 1/2 drb 1 K.) átszámítva	87-28-	K.

Irányszat: lanyha. Időjárás: borult. Megjegyzések: Az áru egy része eladatlanul maradt. Az irak ladaival együtt értetnek.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. július 13.

Felhajtás összege:		Minőség szerint:	
	drb		drb
Hizott marhában felhajtás	3024	Hizott marha	2945
Csontozni való marhában felhajtás	754	Legelőmarha (Wiedew.)	79
Összesen	3778	Csontozni való	754
Eladatlan maradt	28	Összesen	3778
Származási hely szerint:		Nem szerint:	
Magyarországi	2847	Ökör	2273
Galic. és bukovinai	—	Bika	830
Oszták tartományokból	931	Tehén	455
Boszniai	—	Bivaly	218
Összesen	3778	Összesen	3778

(Árak 100 kilogrammonként élősúlyban, koronaértékben, fogyasztási adó nélkül.)

1914. július 6.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	70-90	60-66	54-58
Galiciai hizott ökör	—	—	—
Tarka hizott ökör	96-112	84-90	74-82
Bikák	68-92	—	—
Hizott tehén	64-92	—	—
Csontozni való marha	40-56	—	—
Bivaly	44-56	—	—

Irányszat: tekintettel a csekély szükségletre, a vásárlás dacára a kisebb kínálatnak kedvtelen volt és általában a multheti árak tartottak fenn. A bikavásáron csak a nehezebb bikák érték el a multheti árakat, míg könnyebbek 2 koronával estek. Csontozni való marha a multheti árakat gyöngén tartotta fenn.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertésüzem telepeinek jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendő.)

Öreg nehéz páronként	400 kg. feletl	—	állérig
Öreg közép	300-400 kg.	—	—
Fiatl nehéz	320 kg. feletl súly	126-129	—
Fiatl közép	250-300 kg.	129-	—
Fiatl könnyű	250 kg.	—	—

A hizott sertésüzem irányszata: nyugodt. Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felkúldési szándék a kerületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges utbaigazítással.

Szerkesztői üzenetek.

K. P. Rétság. 100 növény után körülbelül 3-4 kg. mag számítható. Feltéve tehát, hogy egy 1-öln 8 növény lesz kiültetve, kat. holdanként 4-5 métermázsza magtermes lehet, 1 hl. mag súlya körülbelül 68-71 kg. P. N. F. Újvároska. A kén-savas ammott bármennyi ideig is eltarthatja nitrogén (légy) veszteség nélkül. K. T.

ERŐTAKARMÁNYGYÁR R.-T.

Budapest, V., Nádor-u. 30.

Ajánlja:

lovaknak és hizóknak

„DERBY”

melasse erőtakarmányát

á korona II.-.

„MILKA”

tejelő takarmányt

á korona II.50 ab Hatvan, zsák nélkül,

1914. október és 1915. május havi szállításra, kb. egyenlő részletben. Tisztaságért és beltartalomért szavatolunk.

Szárított répaszelet, folyékony melasse, szárított tengeri moslék és különféle pogácsákban legolcsóbb bevásárlási forrás. 5702

Ha Ön meg akarja ismerni a legújabb

eredeti „Kalmár”-rostát

sziveskedjék árjegyzéket kőzni, amelyivel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérközpont: A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK HÉPGYÁRÁNAK VEZÉRŐGYNÖKSÉGE, BUDAPEST, V., VÁGZI-KORUT 32.

A Magyar Minimax Részvénytársaság

Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

Képviselői osztálya szállít:

gép- teveször- és halataszifákat, elektromotorokat, vízvezetési és csatornázási berendezéseket, transzmissziókat stb. Csiga-fogas-csavarkerekeket, teljes csigaelőteteket, vasból, fémből, acélból és nyersbőrből, valamint azok marását is elvállalja.

TELEFON
37—31.

Jelzálogkölcsonöket, konverziókat

és egyéb kölcsönöket legelőnyösebben és leggyorsabban közvetít a

Mezőgazdasági Forgalmi és Értékesítő Vállalat
Budapest, IX. ker., Üllői-ut 55. szám.

Gazdaságok termékeit legjobban értékesíti a

Mezőgazdasági Forgalmi és Értékesítő Vállalat
Budapest, IX. ker., Üllői-ut 55. szám.
Kívánatra prospektust küldünk.

Birtokeladást és bérbeadást

legelőnyösebben és leggyorsabban közvetít a
Mezőgazdasági Forgalmi és Értékesítő Vállalat
Budapest, IX. ker., Üllői-ut 55. szám.

Uradalmaktól keresek bármilyenü

sértéseket

mielőbbi megvételre. Ajánlatokat kér az ár megjelölésével **Weiller Mihály** bizományos, Pápa, Veszprém megye. Telefon 115.

Angol húsjuh (Hampshiredown) kos eladás!

Az 1913. évi országos tenyészállatvásáron állami díjjal kitüntetett tenyészetből **hágóképes kosok eladó.**
Érdelklődőknek megkeresésre kocsit állít Vágújhely vasuti állomásra **Csejte-császtói gazdaság, posta Csejte, Nyitra megye.**

Finom és goromba
buzakorpa, valamint rozskorpa, takarmányliszt, malomkonkoly, malombükköny, bükkönydara, buzaocsu

egész évi kötére is, frankó bármely állomásra, jutányosan kapható.

Mandl Zsigmond, Makó.

WOHANKA FELE
NYERBOLAJ MOTOROK
ES LOKOMOBILOK.
ÜZEMKÖLTSEGEK.
NAGYSÁG SZERINT 1½-2 Filler
DRANKENT-LOERONKENT. NINCS ROBBANÓ-
TUZ VESZÉLY! MINDEN PÉNZÜGYÖRI
ELLENÖRZÉS ES ENGEDÉLY NÉLKÜL.
WOHANKA ES TÁRSÁ BUDAPEST
V. VACZI KORUT 70.

NÁD legelőnyösebben beszerezhető.
POLIÁK SAMUNÁL ÉRMIHÁLYFALVÁN

Parlez vous français
SPRECHEN SIE DEUTSCH
Parla italiano
DO YOU SPEAK ENGLISH
HA NEM ÚGY
MÉGTANULHATJA
KÖNYV NÉLKÜL
MAGANTANULÁS ÚTJÁN A

FRANCIA NEMET OLASZ ANGOL NYELVEK

SCHIDLOF DR. 1000 SZÓ MÓDSZEREVEL

INGYEN AZ EGYES NYELVTANOK ÁRA
DÍSZES VASZONMAPPÁBAN
INGYEN KÜLD ISMER-
PÁTRIA KÖNYV-
KERESKEDÉS BUDAPEST IX. ÜLLŐI UT 28.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalánál, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Uradalmi tenyésztésű **53 darab 1½—3 éves, fele-részben üsző, fele tinó — vöröstarka**

növendékjószág eladó.

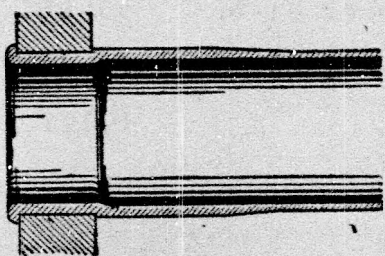
Franz Károly gazdasága, Pándorfalu, Moson megye. Posta, távirda, vasút helyben.

Magas hektolitersúlyu, fajtisztán kezelt, tenyészkiválasztással nemesített

Nyiri vetőrozsa

kerül eladásra. Megkeresések **Reizman Jenő** gazdaságainak központi irodájához, **Tornyospálca** intézendők.

Vastagított, könnyen felhengerelhető lágyvascsőtoldal.

8383

Magyarországi vezérképviselő:

Lokomobilcsövek tartós tömitése

elérhető könnyen felhengerelhető, vastagított lágyvascsőtoldalok (Pikal-osótoldalok) ráhegesztésével.

A csövek nem felynek, a csőfalak megkímélődnek, csőfalröpdés nincs, nagy megtakarítás. — A csövek szakaszról kihúzása és beszerelése különleges szerorzámokkal, a csővégek pontos, kaliberszerinti kigaztítása.

GUTENSTEIN FORRCSÓMŰVEK, VORDERBRUCK, N.-O. különlegessége.

KUZMÁNY A. KÁROLY, Budapest, V., Nagykorona-utca 15. sz.

A temesvári gazdagylés pavillonjain csak négy napig alkalmazott elsőrangu, vadonatúj, tiszta magyar lenanyagú impregnált

kazaltakaróponyva

12 méter hosszú, 8 méter széles, vagy
8 " " 6 " " méretben

három évi törlesztéses fizetésre.

A ponyvákat 3 évi használat után készpénzben visszavásárlom, vagy felülfizetéssel új ponyvára cserélem be.

NAGEL ADOLF

BUDAPEST, V., ARANY-JÁNOS-UTCA 10.

Hazai zsák- és ponyvagár és kölcsönintézet.
Manilla- és kévekötelgyártás.

Sürgőnycim: Nagela Budapest. Vidéki telefon: 104-10. és 35-92.

Tonyvarendelőlevél.

T. NAGEL ADOLF urnak
BUDAPEST,

V., Arany-János-utca 10.

Megrendelek Önnél db. $\frac{12 \text{ m. hosszú, 8 m. széles}}{8 \text{ m. hosszú, 6 m. széles}}$
mértű, elsőrendű impregnált tiszta magyar lenponyvát
készen varrva, kettős alátétű rézgyűrűkkel ellátva
1914. elszállításra és kötelezem
magamat K. vételárát Budapesten kamat-
mentesen készpénzben a következő napokon kezeihez
megfizetni.

	12x8 vadonatúj	6x8	12x8 új, Temesváron csak 4 napig használva	6x8
	Korona	Korona	Korona	Korona
1914. nov. 10.	75.—	37.50	65.—	32.50
1915. febr. 5.	75.—	37.50	65.—	32.50
1916. febr. 5.	70.—	35.—	60.—	30.—
1917. febr. 5.	70.—	35.—	60.—	30.—
	290.—	145.—	250.—	125.—

Kelt

megrendelő.

Minden kukoricatermesztőt érdekel!

Most jelent meg!!!

MATENAERS:

DER RATIONELLE MAISBAU

Nach praktischen Erfahrungen und
wissenschaftlichen Beobach-
tungen in Nordamerika.

91 ábrával.

Ára vászonba kötve 5 korona 50 fillér.

Megrendelhető u. „Patria“ r.-t. könyvosztályában,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Gróf Berthold Lipót és neje, született Károlyi Ferdinanda
grófnő Öexcellenciáik uradalmainak növénynevelő telepei.

Székács Elemér jószágfelügyelő által a leg-
szigorubb egyedtenyésztési eljárással nemesített

magyar pedigreé buzák

vetőmagjára előjegyzéseket elfogadunk.

Erdeklődőknek prospektussal és árajánlattal szolgál
Jószágfelügyelőség Árpádhalom, Csongrád m. Posta helyben.

2529/1914. szám.

Hirdetmény.

Szamosujvár közönsége a tulajdonához tartozó
Ördögös-füzesi, füzesmikolai
külbirtokoknak,
— előbbinél italmérségi engedéllyel bíró korcsma-
ház és malomjogozattal együtt és a városi
mészárszéki rétnek 1915. évi január 1-től 1920.
évi december 31-ig terjedő időre leendő

haszonbérbeadása

iránt az árverést ez év július hó 29-én délelőtt 10 órakor
a város tanácstermében tartjuk meg.

Felkiáltási árak: Ördögös-füzesi birtoknál a jogozat-
tokkal együtt évi 4200 korona.

Füzesmikolai birtoknál 3000 korona és a mészárszéki
rétnél 2500 korona.

Az árverési és haszonbéri szerződési feltételek a hiva-
tatos órák alatt Dr. Papp Gusztáv gazdasági tanácsosnál
megtekinthetők.

Szamosujvár szab. kir. város tanácsa, 1914. július 8.

Tódorfi Lukács
polgármester.

P. Ábrahám Zachár
főjegyző.

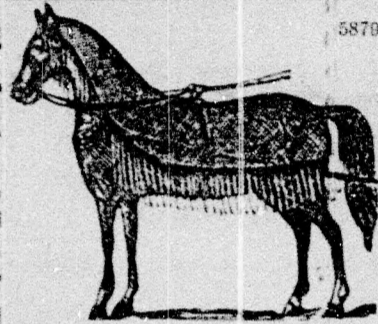
5601

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Vegyvizsgáló Állomása
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25.
 Talaj, trágya, abrak, víz, szén, répa, valamint minden
 egyéb gazdasági és ipari vegyvizsgálatok.

■ Szakvélemények mezőgazdasági vegyipari kérdésekben OMGE. tagoknak az állami díjazásból tétellel 10% engedmény. ■

Eladó a Tiszadobi Bér gazdaságban
20 drb elsőrendű Rambouillet
tenyészkos és 20 darab szőke
mangalica tenyészkos.
 erős csontozatu, vészen átment
Posta és vasutállomás: Tiszadob.

Valódi angol manilla
kévekötőfonalat
 kévekötőt, lóhálót,
 valamint mindennemű gazdasági
kötéláru, zsák
 és ponyvákat ajánl

BLEIER és WEISZ kötélgyártók és nagykereskedők
BUDAPEST, VII., Károly-körút 7. sz.
 Sürgőnycim: „Kötélgyárak Budapest”. Telefonszám: 18-67.

HASZONBÉRLETI HIRDETÉMÉNY.

Gróf Hunyady József ur Kéthelyi jószágfelügyelősége ezennel tudomásul adja, hogy a következő házi kezelésben levő birtokrészek 1914. évi október hó 1-től kezdődőleg 15-20 évre haszonbérbe adatni fognak és pedig:

Szárszói gazdaság, posta Szárszó, vasutállomás Balatonszemes. Területe mintegy:

Szántóföld	1580 magyar hold	1:00 □-öl
Rét	130	„
Balatonmellék	220	„
Legelő	100	„
Majorhely, belseg, utak	124	„

Összesen 2154 magyar hold

megfelelő tisztai és gazdasági épületekkel, élő és holt leltári felszereléssel. Iparvállalata a Balaton mentén egy homoktéglyagyár évi 500 ezer téglával forgalommal.

Mesztegyő gazdaság, posta és vasutállomás Mesztegyő. Területe mintegy:

Szántóföld	2545 magyar hold
Rét	306
Legelő	934
Belseg, majorhelyek, utak	107

Összesen 3892 magyar hold

A gazdaság megfelelő majorokkal, tisztai és egyéb gazdasági épületekkel, élő és holt leltárral felszerelve van. Dobánytermelési engedélyre évi 40 magyar hold. A földek egyenként **mindkét gazdasági kerületben** cukorrépát, cikóriát, sörpápat, tengerit, búzát, egyszóval mindent jól megtermő talajok.

Írásbeli ajánlatok a fenti bérletekre — ügynökök kizárásával — minden kerületre külön-külön folyó évi szeptember hó 1-ig bezárólag alulírt felügyelőséghez nyújthatók be.

A bérleti ajánlatokhoz csatolandók az ajánlattevő eddigi működésére és vagyoni viszonyaira vonatkozó adatok.

Az ajánlati bérösszeg lehet 1200 □-öles magyar holdakra holdanként, vagy az egész területre vonatkozó, de egy-egy kerület ajánlati végösszege számokkal és betűkkel írandó ki.

Bánatpénzül az ajánlott évi bérösszeg 10%-a óvadékképes értékpapirokban az uradalmi felügyelőségnek letétbe helyezendő.

A bérletre vonatkozó feltételek az uradalom felügyelőségénél Kéthelyen megtudhatók, kívánatra az érdeklődőknek meg lesz küldve.

Önértéke fenn tartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekintet nélkül a felajánlott haszonbérösszegre, szabadon választhasson.

Kéthely (Somogy megye), 1914. július 1.

5892

Gróf Hunyady József Réthelyi uradalmának jószágfelügyelősége.

Az OMGE. könyvkiadóvállalata kiadásában legújabbban megjelent:

Gazdasági egyszerű számtartás

különös tekintettel a jövedelemadótörvényre

Kidolgozta:

Ormándy János

gazd. ak. rendes tanár

Ára füzve 12 korona, kötve 14 korona

Közel 2000 szakképzett gazda vett részt azokon a számtartási tanfolyamokon, melyeket az OMGE. 1911., 1912., 1913. években a Közteleken és a vidék nagyobb gócpontjain rendezett. Ezekben a tanfolyamokon azon egyöntetű éhaj nyilvánult meg, hogy e tanfolyamok anyaga, az azokon kialakult vélemények, elvek, szabályok, az életbe léptetendő jövedelemadótörvény rendelkezéseivel vonatkozásba hozva, az előadó által egy rendszeres munkában összefoglalva földolgoztassanak.

Ormándy tanár e munkája megírásánál a számtartási tanfolyamokon elhangzott nézeteket gondosan mérlegelve, a számtartási ismeretek terén éveken át szerzett tapasztalatokat érvényesíteni törekedett és végre az ismertetett rendszer minden számlalapját a való életből merítette, ahol azok az élet tűzpróbáit már igen sokszor kiállották.

E munka megírásánál az volt szerzőnek vezérelve:

1. hogy felhívja a gazdák figyelmét a számtartás meghonosításának és a jövedelemadótörvény rendelkezéseivel való összehangolozásának a fontosságára;

2. hogy kimutassa, mily nagy jelentősége van a mai szövetvényes gazdálkodási viszonyok közt a rendszeres számtartás útján elérhető világos látásnak;

3. hogy a jövedelemadótörvény életbe léptetése esetére megfelelő alapot nyújtson az adóköteles tiszta jövedelem helyes megállapítására, a gazda anyagi érdekeinek megvédésére, hogy irányt szabjunk a pénzügyi hatóságok, adókövető bizottságok részére, a gazdaságok számtartása iránt támasztható igényeikre. A munka felvilágosítást nyújt ugy az egyes gazdaságok, mint uradalmak és bérletek számtartásának a berendezésére, vezetésére és lezárására. Gyakorlati példaként tartalmazza egy gazdaságnak átvezetett egész évi, az uradalmaknak, bérleteknek, évszámzámadását. Az évszámzámadásnál különösen ki van emelve az adóköteles tiszta jövedelmi mérleg helyes felállításának a módzatai, ezen utóbbi ismeretere azért van szükség, mivel az adóköteles tiszta jövedelmet a törvény életbe léptetését megelőző gazdasági év eredményéből kell megállapítani.

A munka kiegészítő részét képezi a jövedelemadótörvénynek a számtartással összefüggő rendelkezése és a házbirtok adóköteles jövedelem nagyságának a megállapítására szolgáló, továbbá a kamatszámításhoz szükséges táblázatok.

Megrendelhető a „PÁTRIA” részv.-társ. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek).

Ha
csele

„

sem ny
állatok

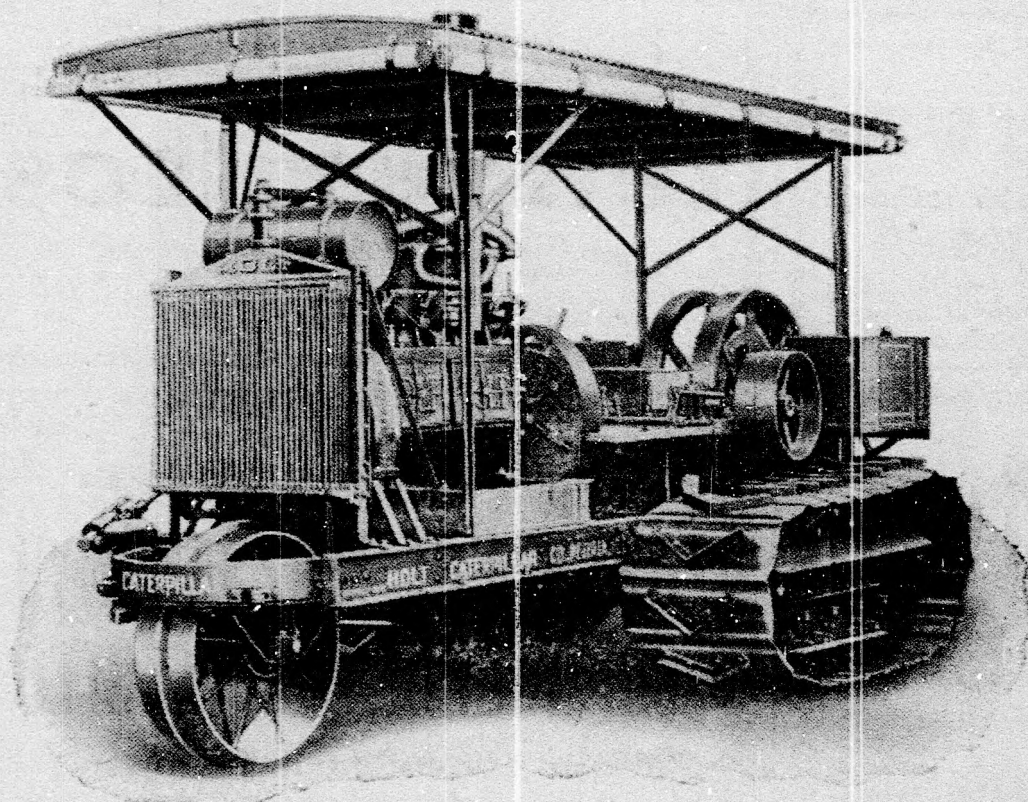
Érdeklődjé

Ko
hos

HOLT

Hatvan jármosökör és tizenöt éves-
cseléd (béres) munkáját pótolja a

„CATERPILLAR.”

Üzeme egyszerűbb, olcsóbb, meg-
bizhatóbb és gazdaságosabb, mint
bármely más szántógépé, mert hol-
danként legcsekélyebb tüzelőanyag-
fogyasztással dolgozik és **tar-
tós esőzések ide-
jén, mikor minden
más szántógép
vesztegelni kény-
telen, a CATER-
PILLAR fennaka-
dás nélkül dolgo-
zik és félannyira**

**sem nyomja meg a felázott lágy talajt, mint az igás-
állatok patanyomai.**

Érdeklődjék gazdatársainál!

Legelőkelőbb referenciák!

**Komoly vételszándéku gazdaságoknak
hosszabb idejű próbaszántásra is szállítjuk!**

HOLT CATERPILLAR COMPANY VEZÉRKÉPVISELETE
BUDAPEST, V., HOLD-UTCA 15.

Özv. Bárány Hámoss Lászlóné alsókálosai gazdaságában tenyésztésre alkalmas **220 drb. fésűs anyajuh, 16 drb. kos, 60 drb. apáca, 200 drb. idei bárány, 35 drb. szőke anyakoca, 2 drb. 2½ éves kan, 5 drb. 1½ éves kan südő, 100 drb. idei malac eladó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál a **gazdasági intézőség, Kálosa, u. p. Füge.** 5893

Parcellázás.

Szilágy vármegyében (Bihar megye szélén, margitta-szilágy-somlyói vasutvonal mentén), Kémer község határában fekvő br. Bánffy-féle Aranyospta, mintegy **3000 holdnyi elsőrendű szántó és kaszáló felparcellázás alá kerül.**

Érdeklődők forduljanak **Biró Balázshoz, Kémer (Szilágy m.)** 5885

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. a szordán megjelenő szám részére hétfő este 6 óráig, a szombaton megjelenő szám részére csütörtökön este 6 óráig.

Zsák- és ponyvakölesznés. Új és használt

zsák, ponyva,

gyapjuzsák, kéveköti legmegbízhatóbb szállítója

SCHILLINGER MIKSA

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. (Az országház mellett)
Telefon: 45-26. 7614 Alapított 1878.

Gróf Teleki Arvéd

által a magyaróvári magy. kir. növény-nemesítő állomás ellenőrzése mellett

nemesített vetőmagvakra

előjegyzés eszközölhető:

Őszi buza, 9 szemből 7 év alatt 9 fajban összesen 1400 mm.-ra szaporítva, rozsda, megdülés ellen edzett, koránérő, országos állagon felül legalább háromszáz kilóval többet termő.

Óvári répamag, Cserháti tanár által meg-honosítva.

Substantia répamag, kiváló tejelő, hízaló takarmányrépák, főleg cukortartalomra kitenyésztve.

Székelly tengeri, legkorábban érő, korán-érésre tenyésztve.

Gróf Teleki Arvéd uradalmában, u. p. Koneza.

5865

A munkáltatási idejére ajánlunk **elsőrendű pestvárosi tehér tábla- és kitűnő vidéki perzselt**

munkásszalonnát,

valamint pestvárosi

disznósírt

a legmérsékeltébb árban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznósír- és szalonnagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgönyem: „Weiszefelt, Budapest.“ Interurban távbeszélő „József“ 14-50. 5717

Haszonbérbeadó

5884 1914. október hó 1-től kezdve **900 holdas**, azonkívül egy **1000 holdas elsőrendű minőségű** kitűnő birtok lakóházzal és épületekkel felszerelve. Érdeklődni lehet **Dr. Kovács Lajos ügyvédnél, Szatmár, Deák-tér 5.**

Schaumburg-Lippe uralkodó herceg dármai uradalmának törzsjuhászataiból az országos tenyészállatvásár és a miskolci kosvásár elmaradása miatt eladásra kerül helyben: **8 darab 2½ éves magyar fésűs és 14 darab 2½ éves rambouillet**

tenyészkos,

melyekről 2 éves korban 8-12 kg. gyapjút nyirtunk. Érdeklődőknek előzetes értesítésre Magyarboly állomásra kocsit állít, avagy kívánatra az eladó kosokról fényképet és gyapjumintát küld az **uradalmi intézőség, Rácboly, u. p. Beremend.** 5881

A cséplési idejére való tekintettel ajánljuk a

CSÉPLÉSI MÁZSAKÖNYV és CSÉPLÉSI ÉRTESÍTŐ

beszerzését, melyeket az alanti terjedelemben, illetve árak mellett, bármilyen mennyiségben, azonnal szállít vállalatunk nyomtatványkezelői osztálya.

56. sz. Cséplési mázsa-könyv, 200 lapos terjedelemben, kiszakítható lapokkal, barna papírkötésben, indigóval való használatra, darabja **1 kor. 50 fillér.**

63. sz. Cséplési mázsa-könyv, 100 lapos terjedelemben, közepén perforálva, kemény barna papírkötésben, darabja **1 kor. 20 fillér.**

55. sz. Cséplési értesítő, 100 lapos terjedelemben, puha fedéllel, darabja **90 fillér.**

Megrendelések a „PÁTRIA“ r.-t. nyomtatványkezelői osztályához, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Intézendők, hol az összes gazd. nyomtatványok is beszerezhetők.

Egy teljesen jókarban levő használt motorekét keresünk megvételre.

Eladni szándékozók nyújt-
sák be ajánlataikat Őrgróf
Pallavicini Arthur ur ura-
dalmának Igazgatóságához
Écska, Torontál megye.

Hizlaldánkban az évenként felgyülemelő 2-300 vagon sertés trágya feldolgozására
trágyaszárító gyárat

létesítettünk. A szárítás saját eljárási módszerünk szerint vegyileg történik, mi a magyar-
óvári m. kir. Gazdasági Akadémia szakvéleménye alapján előnyösebb a magas hőfok
mellett eszközölt szárításnál, mert a legértékesebb trágyaanyagok leköltetnek és nem
hullanak el. A telepünkön hizalt elsőrangú uradalmi sertések után, melyeket magas
tápepéjű tengeri- és árpadarával hizalunk, a trágya naponként tiszta állapotban jut a
gyártelepre és ott azonnal fel lesz dolgozva. Vegyileg szárított sertés trágyánk legutóbbi
vegyvizsgálata a következő eredményt mutatta:

Foszforsav ... 1'86%
Nitrogén ... 1'45%
Kálium ... 1'58%

Gyártmányunkat 75 kg-os esomagolásban kölesönzsákban hozzuk forgalomba,
így az úgy teljes kocsiakománnyonként II. kivételes díjszabás szerint, mint darab-
árúként szállítható és a kezelése igen egyszerű — porszertű lévén —, abból semmi
kárra nem vész. A vegyileg szárított sertés trágya különösen kiváló eredménnyel hasz-
nálható szőlőkönél, kapásnövényeknél, kertekben és gyümölcsfáknál. Kalászosoknál és
réteken évekre terjedő hatása van. Gyárunk előállításai képessége saját termelésünkre
lévén korlátozva, különösen a szőlőbirtokokosok részéről mutatkozó nagy érdeklődésre
való tekintettel kérjük próbarendelményét mielőbb hozzánk juttatni.

☛ Kívánatra díjmentesen küldünk kísérletezés céljaira egy 75 kg-os zsákokat. ☛
Első Aradi Sertés hizlaló r.-t. trágyaszárító gyára,
Csálatelep-Hizlalda, Arad megye. 5857

Telefon:
József 51-52.
Kettős rendszerű
gőzekével

Bérszántásokat
elvállal

Szolinszky Jenő és Társa
mérnöki iroda és bérszántó vállalat
Budapest
VII., Thököly-ut 46.
Telefon:
József 51-52.

GAZDASÁGI ÉS HADISZERÉRGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Gyártelep: GALGÓC.

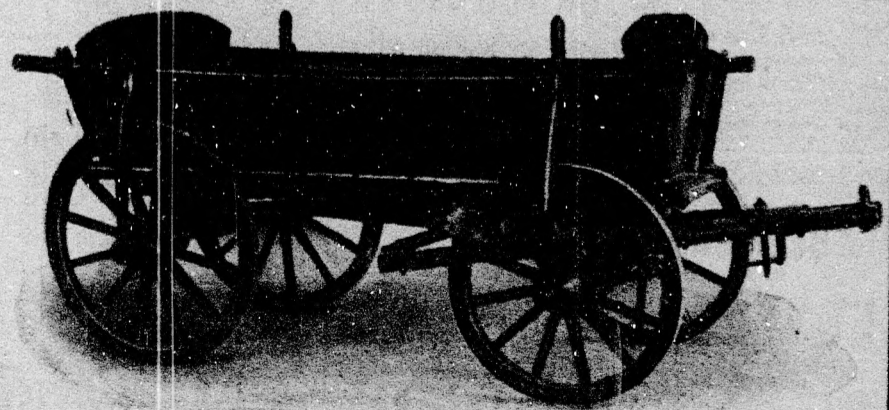
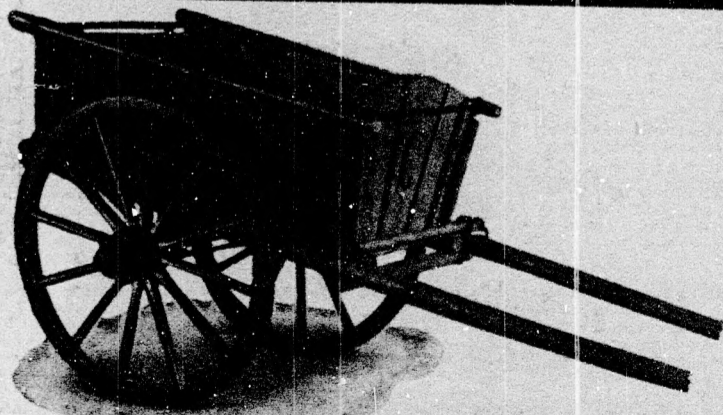
Telefon: 47.

BUDAPEST, U., Széchenyi-u. 14.

Telefon: 173-32.

WIEN, I., Canova-gasse 7.

Telefon: 103-69.

Gyárt: mindenfajta és nemű teherjárművet u. m.: gazdasági lovas-
és ökrösszekeret, lajtoskocsit, répa- és földszállító
billenőkordélyt, stráfkocsit, butorszállító kocsit, tej-
szállító kocsit, keskenyvágányu vagonetteket stb.

Tessék árajánlatot kérni.

Tessék árajánlatot kérni.

Allatok

Lincolshire-mangalica keresztezett tenyésztők eladására. Tisztaértéű lincolshire-kannal begutott és kiválasztott mangalica göbektől származott 40 drb 11 hónapos Lincolshire-mangalica keresztezésű, kiváló szép tenyészke és ugyanilyen nemű 9 drb 11 hónapos, nagyon szép tenyészke eladó, kilogrammonként egyedt 145 filléért, darabonként 150 filléért, Stern Sándor bérlelő, Barsanyasé. 2800

Eladó hátlású, egy magasabb szárnású, aranyárga kancsa, 183 cm. magas, 9 éves, kitűnően ugrik. Ata 1900 kor. Megtekinthető Weismann 150 Átal. Pépán. 2884

Eladó jótanyos áron 10 darab begutított 4 éves magyar ökröt, a Dráva menti birtokosoktól. Lovász Pap József, Dráva, Somogy m. 2881

Eladó egy 6 éves 175 cm. magas sárga herélt hátlású. Nagyon erős és csonos, igen jó mozgással és ugróképességgel. Teljesen egészséges és hibátlan. Cim: báró Puteán István, Balatonudvari. 2900

Ménő angol telivér, sötétpel, 3 éves, 175 cm. magas, Jankovich Béán Gyula öngyógyi mészéből származó, tenyészirányítás miatt eladó a tiszaszentlőrinci gazdaságban. Békésdőlők sziveskedjenek tulajdonoshoz, Györgyi Ödön, Pozsasztentúre forduló. 2905

Eladó egy 14 éves sötétpel, kitűnő memőképességgel bíró nagy mén, mely eddig jukkerek tenyésztésére lett használatos. Ugyanoda keresztek egy idősebb félvér, esetleg angol telivér mén, mely jobb memőképességgel bír, mely jobban hozza a szőlőket, teljesített. Székely István, Zalaegerszeg, u. p. Zalaapát. 2904

Megvételre keresztek 80-80 drb tenyésztésre megfelelő vészen állományú 1-1 1/2 éves kondorszörű mangalica, göbe sülős. Szives ajánlatokat kér Sörnyei Béradalom, Somogyvár. 2907

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasakat, borjakat és tenyészbikákat, bármely időben, bármely mennyiségben kuláns áron szállítok

KLINGER MÓR tenyész- és hasznosítókörzetű Kispeszt, Kőlesey-u. 5. sz. Lovel- és sürgönyeim egy azot. Telefon Kispeszt 25. Ráfiát háttér

A „Háztartás” Szövetkezet 10 ezer darab nyul, azonkívül fogoly és fácán

átvételére kötne szerződést. Ajánlatok a „Háztartás” igazgatóságához: Budapest, IX. Boráros-tér 6. szám címzendők.

Muraközi hidegvérű (nori) Igás tenyészkanecák, választott eszikök és tenyészmenek

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidéken tartandó lovasárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésére állnak.

Címom: IDŐSB HEINRICH MÓR lovasárok ügynekeve CSAKTORNYA (Muraköz), Törv. bejegyz. cég. Sürgönyim: Heinrich Senior, Csáktornya. Interurban-Telefon: 53. szám.

Elsőrendű magyar-fajú erdélyi jármosökrök, ugyszintén 1 és 2 éves magyarfajú erdélyi ökör borjuk minden időben nagy választékban kaphatók

Alexa és Esztergárnál Szamosujvart, Szolnokfehoka m. Lovelcim Alexa Miklós, Szamosujvár. 5578

Vöröstartka tinó és üsző teljes prima, 1-2, esetleg 3 éves nánim minden mennyiségben kaphatók eladó áron. Későbbi ugyszintén jármos és beállítású ökrök szállítása vállal. 4726

Kitűnő friss fejőstehenek előleges jelentés után nánim mindenkor megtekinthetők és teletelésűek megkötés. Vevő teletelésű szorini választást. 4726

Henrik Ignác fia Nagyzustmány, Vas m

Eladó muraközi eszikök, 2 és 3 évesek, 150 cm. magasak, deres színdek, darabonként 500 korona árban. Ugyanitt eladó egy 170 cm. magas, 5 éves sárga kancsa hátlású, teljesen megbízható és hibátlan, 1000 korona árban. Cim: Tarányi Ferenc, Nyírlak, u. p. Sümeg, Zala m. 2871

Igen szép, válogatott vöröstartka szimmentáli jellegű 1-2-3 éves

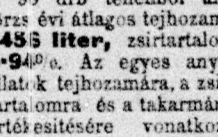
növendék ökor és üszőborjakat, ugyszintén legprimább lakóitai való és jármosökreit legjutányosabb áron ajánlanak

KLEIN TESTVÉREK kereskedők CZELLDÖMÖK. Megrendelések egyenként szerit bármikor is elfogadják. 2908

PAJZS GYULA orsz. törzskönyvezett telivér szimmentáli tenyésztésben

4000-5000 liter évi tejhozamu családokból származó telivér bikák

vannak eladásra felállítva. A 90 drb tehénből álló törzs évi átlagos tejhozama 2455 liter, zsirtartalom 3-94%. Az egyes anyállatok tejhozamára, a zsirtartalomra és a takarmány értékesítésére vonatkozó adatokat a földművelésügyi minisztérium felügyelete alatt álló tejjellenőrző egyesület vizsgálatai szolgálják. Vasut- és hajóállomás Rácalmás, Fejér m. 5578

Elsőrendű fajjellegű vöröstartka ökor és üszőborjukat

1-2-3 éves korban továbbá hizlalásra, vagy járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas vagy friss fejős

teheneket a legjutányosabb áron egyesség szerint, bármely mennyiségű szállítására vállalkozunk. 5498

Weiler Gáspár és Fia Celldömök.

Vegyesek Bérzántásokat vállal Garlati Gábor, Batsányán. Ugyanott eladó egy 14 HP egygépes szántógép, 2000 méter köd, 10 vasu himbaeok, 2 ankerkocsi, hálókocsi s egyéb felszerelés, 14000 korona. 2865

Eladás

20-25 lóerejű nyersolajmotor, eredeti svédországi, legújabb szerkezeti, vízfűtésű és gyújtógyertyával, bevezetés folytán nagyon olcsón eladó. Ugyanazt egy 15-18 lóerejű nyersolajmotort is „Evedia” motortelepe, Budapest, Honvéd-utca 38. 2862 a

Magánjáró nyersolajmotor, 20-24 lóerejű, legújabb kivitel, hozzávaló csatlakozással, részletek is, aszonnal szállítandó eladó. Landler Ödön, Budapest, Honvéd-utca 38. 2862 b

Fényképezőgépek alkalmas kiállításra, Extra Rapid Aplanát, dupla lenedővel 20-25 K, dupla fénysűrítéssel 30 K, 1:100-ra szabályozható pillanatárú 35 K, Doppel Anastigmat 70-100-90 K, Goers objektívvel 100-110 K, Dagorral 120 K, továbbá Tükör, Reflex-kamrák, Zeiss Minimum Palnos, Zeiss Bode, Goers, Auechtz Angé, valamint több más elsőrangú fényképezőgép objektív, ugyszintén prizmas látszóvek, vándor, tábori és színházi előtér nagy választékban teljes garanciával a legjutányosabb áron kapható. Radó vándorfegyverek és fényképezőgépek üzlettel, Budapest, Egyetem-tér 5. Vétel, ca. 2908

Nyersolajmotorok minden nagyságban, iszarmánykamrába és más gazdasági célokra különösen alkalmasak, olcsón, részletek is kaphatók. Evedia Motortelep, Budapest, V., Honvéd-utca 38. sz. (Lipót-körtől sarkán.) 2862

Ajánlok hoid birtokot eladásra országos úttal, dus melléképítéssel, vasúttól 2 kilométerre. Erdőköldekek bővebb felvilágosítást válasszéklyegre küld Drach Áron és fia, Pápa. 2904

Olcsón eladó egy kifogástalan hoid, pár évig használt Umrath-féle elevátor. Zalkod, Szabolcs megye, Mesez gazdasági udvarra megtekinthető. Értekezhetők itt is, vagy a tulajdonosnál, Tomory Tolán földbirtokosnál, Szabolcs, Szabolcs megye. 2873

Művegek, kutyákat, szalaggyűjtőket, vattákat és vízfejlesztőket legjobban és legolcsóbban szállít. Árjegyzékét készséggel küldi a Magyar Mérleg és Gépgyár Részvénytársaság, Budapest, VII., Erzsébet-körút 41/c. 5845

Eladó egy 4 éves Fowler, 16 gőz-ekogaztató, komplett, teljesen gyárilag kijavítva. Cim: „Göcske” utca 1. Klóthivatalban. 2862

Eladó: egy teljesen jókárban lévő használt Forster-féle 3 lóerejű gélokomobil eladó árban Szilágyi Istvánnal, Felsődobszán, Alutaj m. 2777

Zala megyében 500 hold prima föld, szép urialak, kert és ökorban lévő gazdasági épületekkel, termés és instruktívul együtt, vagy anélkül eladó és barmiacr átvehető. Tudakozódni lehet Rosner József tulajdonosnál, Jánosváran. 2499

12-15 lóerejű nyersolaj-motomobil, teljesen új, gyári garanciával, rendkívül kedvező feltételek mellett eladó. Későbbi felvilágosításokat nyújt: Gellért Ignác és Társa, Budapest, V. ker., Kőhaly-u. 4. 2775

Benzinmotor 2-3 HP, 3-4 HP, 5-6 HP, 8 HP motomobil, használt, de kifogástalan állapotban, helyszínen teljesen felszerelve, jótállással, részletekért is eladó: Gépgyár, Budapest, László-utca 14/a. 5805

Patkusi „Lochow” fele első utántermésű 24 kor., második utántermésű 20 kor., vevő szakjaiban ab fuzat állomás, eladó amig a kocsit tart Hungor József gazdaságában, Rakacs, Ugocsa m. 2808

Gépalatrúszeket minden géphez, ugymint: benzin- és nyersolajmotorokhoz, gőzgépekhez, csatlakozók, fogaskerekeket, tengelyt és autogéphezestést esetleg helyszínen is jutányosan végzünk. Motorgyár, Budapest, Lóportár-utca 14. Használt benzín- és nyersolajmotorokat állandóan raktáron tartunk. 5808

Eladó egy darabban fekvő 2500 m. holdas, hazilag kezelt birtok. „Dunántal” jellegű leveleket a szőlőhivatal továbbít. 2860

Szónát, szalmát, lucernát, lóherét és zabosbikkónt veszek és eladok

bármily nagy mennyiségben, felkészítéshez modern 16- és gőzresem adom. Szónát és szalmakötéséhez szikkasztógépek legfinomabb minőségű hazai gyártmányú lágyított sodrony jutányos áron szállítok. Ajánlatok: Schreier Béla takaró-árukereskedő Budapest, Népszínház-u. 33. Telefon: József 20-52. 5804

700 holdas, esetleg 520 holdnyi birtokom, mely 20 hold legelő kivételével szántóföld, Balaton-tól félóra, Budapesttől 1/2 óra járónyira fekszik, kastélyval, parkkal, kerttel, gyümölcsösökkel, szőlővel, magyar holdanként 500 koronáért, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Körvetülket nem díjazok. Komoly vevőknek bővebbet dr. Lóvy Károly ügyvédúrál, Székesfehérvár. 2860

A legújabb törvény szerinti Állami hitellelisséssel ellátott — egyenként, tizedes és százados hűdmérlegek, mindenféle gazdasági és kereskedelmi mérlegek és súlyok nagy választékban kaphatók. — Specialisták gazdasági mérleg, sertés- és székérdmérlegekben. Árjegyzékkel és ajánlati táblával szivesen szolgál az „Erdélyi mérlegkészítő vállalat”, Budapest, IX., Kincses-utca 29. II. emelet. 2867

Karó- vagy tarlórépamag

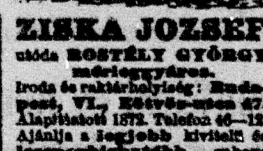
termelésére, melynek művelése a repec termelésével teljesen megegyezik, keres közvetlen összeköttetést a Magyar Magtenyészési R.-T. Monoron.

A szükséges vetőmagot és utbaigazítást megadja és a termést előre meghatározott áron váltja be. 2895

RATTO phosphor-pasta patkányok teljes hiposztitációra vastóság mellett üvegkőben 1 kor. 2 korona és 4 korona.

DETSINYI FRIGYES Budapest, V., Váci-körút 8.

ZIEKA JOZSEF útda MOSTÉLY GYÖRGY mérleggyáros. Irda és raklárhelyiség: Budapest, VI., Közvás-utca 47. Alapítástól 1872. Telefon 40-12. Ajánlja a legjobban kivitelű és legújabb minőségű gabona mérlegét, tizedes és százados, valamint gazdasági eszköz- és mérlegkészítőket. A budapesti, sziml és gyári gabonamérleg szállítója, ugyszintén esztendőnk nagy gabonamérleg és uradalom mérlegje. Árjegyzék barmmentve. Használt mérlegek becsorítottak és kaphatók, megújításra alkalmasak. Javítások elfogadják és pontosan eszközölsznek. Kiválóan tartósak és tartósak. 2860

Veszek szónát és szalmát

minden mennyiségben, szállítom részlete és fuvarmentesen minden vasuti állomásra Böhme Arnold takarmánygyártó Budapest, VII. ker., Vöröemarty-u. 20. Telefon 141-60

Szuperfoszfát. Honvédban, esztendőnk, nógárd, esztendőnkkel gazdák, minélis szükségletüket fedeznek, kérenek áránlatot Herzelezer Jenőtől, Ipolyvágy. Különös kedvezményt nyújthatok. 2862

Hangjegyek zongorára és hegedűre (ekit. zongoratanórú hagyaték-ból) rendkívül olcsó áron eladó. Megtekinthetők és levélbeli kérdésekre szívesen válaszol: PLEHN GYULA, KISPEST (Wakarlatsap), Corvin-körút 6., földz. 4.

Vétel

Akinek nagyobb mennyiségű bibormaga van eladó, kérek minálit, elymennyiségét, végeő árát tudatni, előre is megveszem. Akinek prima vevő-váló bibormagára van aszk rége, legolcsóbban szállít: Drach Áron és fia, Pápa. 2905

Tel. Tejttermelő, kik jövőre Tejtés Budapestre, vagy Wiesche biztos helyre adni óhajlják, bizalommal melőbb hozám fordulni sziveskedjenek. Spitzer Jakab, Budapest, VI. Király-utca 16. 2817

Aratógépet, marokrákót, jógókat, karban levő kerekek. Ajánlatokat melőbb kérem gyártmány és árjegyzékkel. Senioratusi bérzantás, Galgaguta, Nógárd megye cimre. 2857

Bérlés

Heves megyében, Tiszafüred közelében, határában 250 holdas házikészítésben lévő birtok, adóval 30 koronájával, dohánytermeléssel októberre kiadó. Kovács Géza, Budapest, I., Lukács-u. 2. 2863

Keresek ószi átvételre birtok-bérlést 140-200 hold között, hozzá megfelelő rét és legelővel, 3-4 szobás házzal, vasúttól nem messze, esztendőnk magyarországi termékekben vidékeim. Cim a kiadóhivatalban. 2910

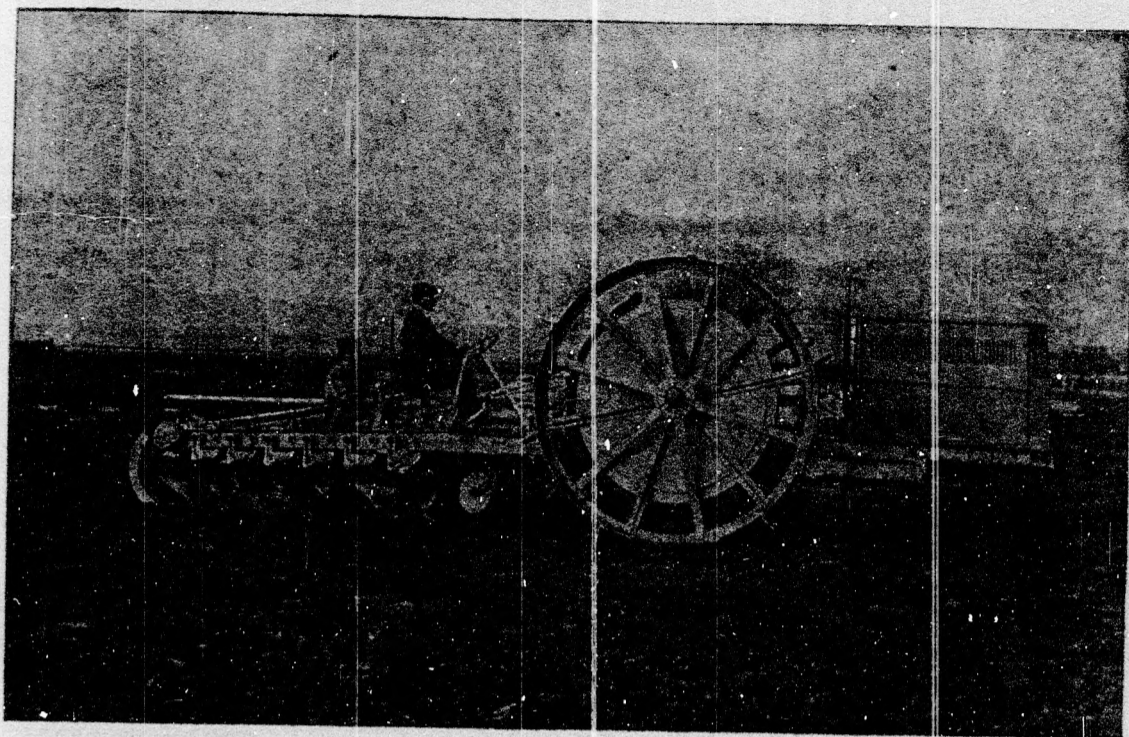
Bérbeadó 337 holdas birtok, 500 holdas urialak, előnyös feltételekkel. Cim a kiadóban. 2902

Haszonbérbeadás. A esztendőnk uradalomhoz tartozó 408 magyar hold, 193 sz. kiterjedésű Hársapusta, prima birtok, mely közvetlen Csörtő vasúti megálló-nál és a köyes út mellett fekszik s kelő számu, jókárban lévő gazdasági épületekkel rendelkez. 1914. év október hó 1-vel kezdre haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosításra szolgál a Csörtői Uradalom Intézsége, u. p. Szigetvár. 2911

Csongrád vármegyében, vármegye közepében hetven hold prima tanya, föld, árta kuttal körítésű cétra kiadó. Cim Keszér Jyörgy honvéd-főhadnagy, Csongrád. 2913

Keresek egy 3-400 holdas birtokot, lehetőleg nagyobb szabású tejgazdaságra fűvenal mentén, nagyobb városok és állomások közel, elegendő gazdasági épületekkel és urialakkal. Gross Gyula gazdálkodó, Magyaróvár. 2914

Négyszázötven holdas prima birtok, legelőtelősebben és modernül instruálva, 615 és holt állattal, hosszabb időre azonnal bérbeadó. Bérlési feltételek kedvezőek. Felvilágosítást ad Mezőgazdasági Forgalmi és Értékelési Vállalat, IX., Csöb-ut. 55. 2858

Érthető okok egész sorozata győzik meg a gazdát arról, hogy az

„EXCELSIOR” A JELENKOR LEGKITÜNÖBB SZÁNTÓGÉPE.

A kb. 80 lóerejű motor munkateljesítménye a legnehezebb talajviszonyoknál és bármily állapotban lévő földben is a leggazdaságosabb, mert:

szerkezetileg a legegyszerűbb, legszilárdabb és legtartósabb,

benzinfogyasztása a lehető legminimálisabb,

megindítása gyors, biztos, működése egyenletes.

„EXCELSIOR” motorekénknél nincs holt súly, mert a motor erő kifejtése csaknem kizárólag a szántási munkára fordítatik. A motoreke súlya csakis a szükséges adhéziót mozditja elő és így a célszerű kapaszkodókkal ellátott kerekeknek a földre gyakorolt nyomása a legminimálisabb.

Az eke a világhírű BÄCHER-gyár készítménye, 2 méter munkaszélességű, 6 eke-
testtel a legkiválóbb acélananyagból és a leggondosabb kivitelben készült. Az

„EXCELSIOR”-motoreke 3 különböző gyorsaságra és

hátramenetre van berendezve és számos oly szerkezeti és gyakorlati előny-
nyel rendelkezik, mely más szántógépen nem található.

Saját érdekét szolgálja azon számító gazda, aki „EXCELSIOR”-motorekénkkal dol-
gozik, mert ez a jelenkor legtekélyesebb, legjobb anyagu és legkitünőbb kivitelű
szántógépe.

Kivánatra árajánlattal szolgál:

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc
Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**
Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 26. szám.

KIS HIRDETÉSEK

Ha hirdetni érdeklődésed van...
Kis Hirdetésekre...
Minden sz. egyeztetés...
A legkisebb hirdetés...
25 szög, 1 korona.

Ha hirdetni érdeklődésed van...
Kis Hirdetésekre...
Minden sz. egyeztetés...
A legkisebb hirdetés...
25 szög, 1 korona.

Ha hirdetni érdeklődésed van...
Kis Hirdetésekre...
Minden sz. egyeztetés...
A legkisebb hirdetés...
25 szög, 1 korona.

Ha hirdetni érdeklődésed van...
Kis Hirdetésekre...
Minden sz. egyeztetés...
A legkisebb hirdetés...
25 szög, 1 korona.

Ha hirdetni érdeklődésed van...
Kis Hirdetésekre...
Minden sz. egyeztetés...
A legkisebb hirdetés...
25 szög, 1 korona.

Földbirtokosok figyelmébe
Díjmentes állásbörvétel
A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete (Budapest, IX., Dési-ut 25. sz.) felhívja a birtokosok és bérlet urakat figyelmébe
ÁLLÁS BÖRVÉTELEK ÖSSZTÁJÁZÁSA
hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra oldó vannak jegyzet.
Az állásbörvétel teljesen díjmentes. — Megkeresés esetén az egyesület igazgatóságán a betöltendő állásra megjelölt gazdaságot jelölve a tulajdonosnak az illető bizonyítványát és az addigi munkájáról való utólagos adatokat meg kell küldeni.
Tulajdonosok felhívjuk a t. birtokosok és bérlet urakat, hogy gazdatisztok állások betöltése esetén a fentebb felsorolt állásbörvétel szabályait igénybe vegyék az állásbörvételükben.
A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete Elnöksége.

Tehénészgazda, nős, 12 évvel, okt. 1-re felvétetik. Ajánlatok bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldendők. **Algyői bérletgazdák, Algyői, Csongrád megye** címűek. 2848

A Vácudukai gazdaságban okt. 1-re az intéző-gazdatiszt állásra elnökölendő és gyakorlatilag képzett **Erőly, szorgalmas fiatalabb** egyen vették fel. Bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldendők. **Gróf Serényi János címére Vácuduka** küldendők. 2896

Földmivisiskolát végzett **Keresek** 1915. január 1-re. Állásban levő, katonaságnál alizati magot elért, 30 év körüli református vallású egyének előnyben részesülnek. Évi fizetés 300 korona, kétszobás lakás, 8 q búza, 8 q rozs, 4 q árpa, 1 k. hold tengeriföld (tengerisár a gazdaság), napi 2 l. tej, 6 méter szalma, 2 q szén, 10 drb sertéselvel. Gyakorlati intelligens egyének 2-300 K-val több fizetés adnak. Bizonyítványokat hiteltelenségi ellenőrzésnek, de vissza nem küldők. **Bajkócsing** ut. pályázatok **Hegyi Zsigmond** földmivisiskolát, **Léh. Abauj-Torna m.** címre küldendők. 2905

Gazdatiszt, földmivisiskolát végzett, 26 éves, nős, római kat. vallású, józan, mérlegképes, 2 évi gyakorlati bíró egyen, ispáni, kisközségi, vagy ehhez hasonló állás keresi július havi bérletére. Szíves megkeresést kér **Ludányi János, Mácó, Almásy-utca 43.** 2914

Gépezőkövacs, nős, Állandó keresi uradalomban bármikori bérletére; az összes gazdasági gépek javítását és kezelését tekintveon érte, valamint gépszaktatókhoz is, esetleg nyári cséplést és gépjáratást is elfogad. Szíves ajánlatot kér **Kocser Iván** gépező, Násic, pályaudvar. 2757

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Számítási, nő, keresetkeltő, pár évi gyakorlati, kis költségű és belső gazdaságban, valamint pénzügyi kezelésben megbízható jártassággal bír. Évi fizetés: 1000 korona és mosáson kívüli ellátásban részesül. Pályázatot **Pricsai uradalomhoz** Szabolcs m., oly szép irással rendelkező fiatal emberek nyújtsák be, kik az egyszerű és kettős környezetben jártassággal bírnak. 2849

Gazdasági intéző keresetkeltő, pár évi gyakorlati, kis költségű és belső gazdaságban, valamint pénzügyi kezelésben megbízható jártassággal bír. Évi fizetés: 1000 korona és mosáson kívüli ellátásban részesül. Pályázatot **Pricsai uradalomhoz** Szabolcs m., oly szép irással rendelkező fiatal emberek nyújtsák be, kik az egyszerű és kettős környezetben jártassággal bírnak. 2849

Gazdasági segédgazda állás. Károlyi Imre uradalomban betöltendő egy III. oszt. gazdasági segédgazda állás. Előzetes és egy beosztott szobából álló szobák 200 k. kétszobás, minimális 250 K. búza szántó és tizenkét kéknyári szőlő hasznos földje. Egy évi próbaidőre kitérve. Végleges alkalmazás esetén 6 évi érem díjazás fokozatos előléptetésre és 10 évi szolgálat után nyugdíjra való igény. Pályázatok gazdasági akadémián eredményteljesen végzett egyének. Bizonyítványokkal együtt előtérít kérték a tulajdonosoktól ur. 6 milliólagos intéző, az uradalmi számvetés címére, (Budapest, II. kerület, Fő-utca 17. sz.) küldendők. **Gróf Károlyi Imre uradalom** címűek. 2943

Intéző állás keresi 35 éves, debreceni tanintézetnél végzett okleveles gazda. **7 évig az Alföld legintenzívebb és kereskedelmi nagy gazdaságban voltam**, ezen gazdaságban 5 gazdasági szaktatóval, 170 hold szőlő, nagyüzemi cukorrépa, burgonya, cirok, dohánytermelés és nagyüzemi hizlaltul **Jelenleg dunántúli 4000 holdas intenzív gazdaságban** dolgozom, mely gazdaságban nagy tehetséget van. Bérlet változása végett változtatom állásomat, előfordul gazdasági kezelést fix fizetésre, esetleg százalékos részesedésre. **Jelenlegi uradalmi legjobban ajánló levéllet szolgálatok.** Cím a kiadóhivatalban. 2928

Intéző állás keresi 35 éves, debreceni tanintézetnél végzett okleveles gazda. **7 évig az Alföld legintenzívebb és kereskedelmi nagy gazdaságban voltam**, ezen gazdaságban 5 gazdasági szaktatóval, 170 hold szőlő, nagyüzemi cukorrépa, burgonya, cirok, dohánytermelés és nagyüzemi hizlaltul **Jelenleg dunántúli 4000 holdas intenzív gazdaságban** dolgozom, mely gazdaságban nagy tehetséget van. Bérlet változása végett változtatom állásomat, előfordul gazdasági kezelést fix fizetésre, esetleg százalékos részesedésre. **Jelenlegi uradalmi legjobban ajánló levéllet szolgálatok.** Cím a kiadóhivatalban. 2928

Gazdasági segédgazda állás. Károlyi Imre uradalomban betöltendő egy III. oszt. gazdasági segédgazda állás. Előzetes és egy beosztott szobából álló szobák 200 k. kétszobás, minimális 250 K. búza szántó és tizenkét kéknyári szőlő hasznos földje. Egy évi próbaidőre kitérve. Végleges alkalmazás esetén 6 évi érem díjazás fokozatos előléptetésre és 10 évi szolgálat után nyugdíjra való igény. Pályázatok gazdasági akadémián eredményteljesen végzett egyének. Bizonyítványokkal együtt előtérít kérték a tulajdonosoktól ur. 6 milliólagos intéző, az uradalmi számvetés címére, (Budapest, II. kerület, Fő-utca 17. sz.) küldendők. **Gróf Károlyi Imre uradalom** címűek. 2943

Kerületi tisztviselő keresek. Hosszú ideje szab. gyakorlati, tehénész, juhász, sertésnevelő, jártasság kiváló. Nős, kis család. Hasi urakat keresek. **Magyarországi** bizonyítványokat kérésre megküldöm. **Emil, Sárbovárd, Fajér m.** küldöm. 2836

A turai uradalom bérletgazdatiszt keresetkeltő, pár évi gyakorlati, kis költségű és belső gazdaságban, valamint pénzügyi kezelésben megbízható jártassággal bír. Évi fizetés: 1000 korona és mosáson kívüli ellátásban részesül. Pályázatot **Pricsai uradalomhoz** Szabolcs m., oly szép irással rendelkező fiatal emberek nyújtsák be, kik az egyszerű és kettős környezetben jártassággal bírnak. 2849

Gazdasági segédgazda állás. Károlyi Imre uradalomban betöltendő egy III. oszt. gazdasági segédgazda állás. Előzetes és egy beosztott szobából álló szobák 200 k. kétszobás, minimális 250 K. búza szántó és tizenkét kéknyári szőlő hasznos földje. Egy évi próbaidőre kitérve. Végleges alkalmazás esetén 6 évi érem díjazás fokozatos előléptetésre és 10 évi szolgálat után nyugdíjra való igény. Pályázatok gazdasági akadémián eredményteljesen végzett egyének. Bizonyítványokkal együtt előtérít kérték a tulajdonosoktól ur. 6 milliólagos intéző, az uradalmi számvetés címére, (Budapest, II. kerület, Fő-utca 17. sz.) küldendők. **Gróf Károlyi Imre uradalom** címűek. 2943

Gözekefőgépező, értelmese, 18 éves, nős, 18 évig gépező volt, 4 éve mint főgépező van alkalmazva, ért a összes gazdasági gépek javítását, esztorgályosát. 1913-ban 10 aratógéppel aratót, 18 napig **Beuka-szaktató** gépet is kezel, oly állás keres, hová esetleg egy kezelőt is magával vihet, ki 4 évig ekká volt, két-évi pedig önállóan dolgozott. Állás helyes vidéken is elfogad. Szíves megkeresést kér **Fabian Lajos, Gözekefő, Drassó, u. p. Kocsa, Alsófehér megye.** Cím a kiadóhivatalban. 2734

Intéző állás keresi 35 éves, római kat. vallású egyen, okt. 1-re felvétetik. Ajánlatok igények **Mihály Géza, Pápa** küldendők. 2836

Vajmester telegazdasági szakiskolát végzett, 24 éves életkorú betöltendő, gyakorlatilag képzett 120 korona havi kezdőfizetéssel szomali felvétetik az állás állandó éjjeli szolgálatát van egybekötve és így csak erős szervezettel egyen nyújtsa be bizonyítványokkal együtt előtérít kérték a tulajdonosoktól ur. 6 milliólagos intéző, az uradalmi számvetés címére, (Budapest, II. kerület, Fő-utca 17. sz.) küldendők. **Gróf Károlyi Imre uradalom** címűek. 2943

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

A dűbői uradalomban betöltendő. **Gazdasági** okleveles intéző, pár évi gyakorlati, kis költségű és belső gazdaságban, valamint pénzügyi kezelésben megbízható jártassággal bír. Évi fizetés: 1000 korona és mosáson kívüli ellátásban részesül. Pályázatot **Pricsai uradalomhoz** Szabolcs m., oly szép irással rendelkező fiatal emberek nyújtsák be, kik az egyszerű és kettős környezetben jártassággal bírnak. 2849

Intéző állás keresi 35 éves, római kat. vallású egyen, okt. 1-re felvétetik. Ajánlatok igények **Mihály Géza, Pápa** küldendők. 2836

Intéző állás keresi 35 éves, római kat. vallású egyen, okt. 1-re felvétetik. Ajánlatok igények **Mihály Géza, Pápa** küldendők. 2836

Intéző állás keresi 35 éves, római kat. vallású egyen, okt. 1-re felvétetik. Ajánlatok igények **Mihály Géza, Pápa** küldendők. 2836

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

Segédgazda ellenőrként keresetnek július 1-25-iki bérletére, havi 100 korona fizetés mellett. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével a **Tömörkény-Péteri Bérletgazdákhoz**, posta Kistelek, Csongrád megye intézők. 2845

